Cursor

27 nummer

21 maart 1996 jaargang 38

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven

Ritzen overweegt claim voor vergrijzende universiteiten

Minister Ritzen overweegt het kabinet extra geld te vragen om de vergrijzing van het universitaire personeel aan te pakken. Hij heeft de vereniging van universiteiten VSNU om cijfers gevraagd waarmee hij een verzoek aan het kabinet kracht kan bijzetten.

door Hanne Obbink HOP

Aan de universiteiten groeit het gat tussen enerzijds jongeren met tijdelijke aanstellingen (zoals aio's) en anderzijds verouderend wetenschappelijk personeel in vaste dienst. De universiteiten willen daarom de mobiliteit van hun personeel vergroten. Alleen als dat lukt, kunnen jongeren doorstromen naar andere plaatsen aan de universiteit. De universiteiten vinden dat onder meer belangrijk vanwege de wachtgelduitgaven. Tijdelijk personeel dat niet doorstroomt binnen de universiteit, wordt vaak werkloos. De universiteit draait dan op voor de kosten van het wachtgeld. Ook als zij ruimte zou maken voor tijdelijk personeel door ouderen weg te sturen, komt zij met wachtgelduitgaven te zitten. De universiteiten klagen al jaren dat zij te weinig geld hebben om hun wachtgelduitkeringen te betalen. Pas over tien jaar denken zij genoeg te hebben aan het budget dat het ministerie van Onderwijs hun ter beschikking stelt. Maar tot die tijd zouden de tekorten zich wel eens kunnen opeenstapelen tot een bedrag van achthonderd miljoen gulden, stelde de VSNU, de vereniging van universiteiten, al eerder. Minister Ritzen heeft zich tot nu toe echter niet gevoelig getoond voor pleidooien om meer geld. Wel ziet hij in dat de vergrijzing een probleem is. Deze twee problemen komen nu bij elkaar. Voor de wachtgelden heeft Ritzen geen extra geld over, maar voor de vergrijzing wil hij zich wel inspannen - door er geld voor te vragen in het kabinet.

De minister heeft de VSNU gevraagd met cijfers te laten zien hoe de twee pieken in de leeftijdsopbouw en het groeiende gat ertussen er precies uitziet. Zodra hij die cijfers heeft - één dezer dagen verstuurt de VSNU die aan het ministerie - wil hij beoordelen of hij op grond daarvan extra geld kan vragen in het kabinet. Insiders uit VSNU-kringen durven niet te voorspellen hoeveel geld er met Ritzens claim gemoeid zou kunnen zijn. Het is de universiteiten uiteraard om het even of zij geld krijgen voor wachtgelden of voor mobiliteitsbevorderende maatregelen. In het tweede geval denken zij met het geld de wachtgelduitgaven structureel te kunnen terugdringen.

Het ministerie van Financiën treft momenteel de eerste voorbereidingen voor de rijksbegroting van 1997. Naar verluidt heeft Ritzen al een paar honderd miljoen gulden extra gevraagd voor wachtgelden in het basis- en voortgezet onderwijs. Desondanks gaat het ministerie van Onderwijs ervan uit dat een beroep op het kabinet voor mobiliteit aan de universiteiten niet kansloos is, omdat vergrijzing hoog op de politieke agenda staat.

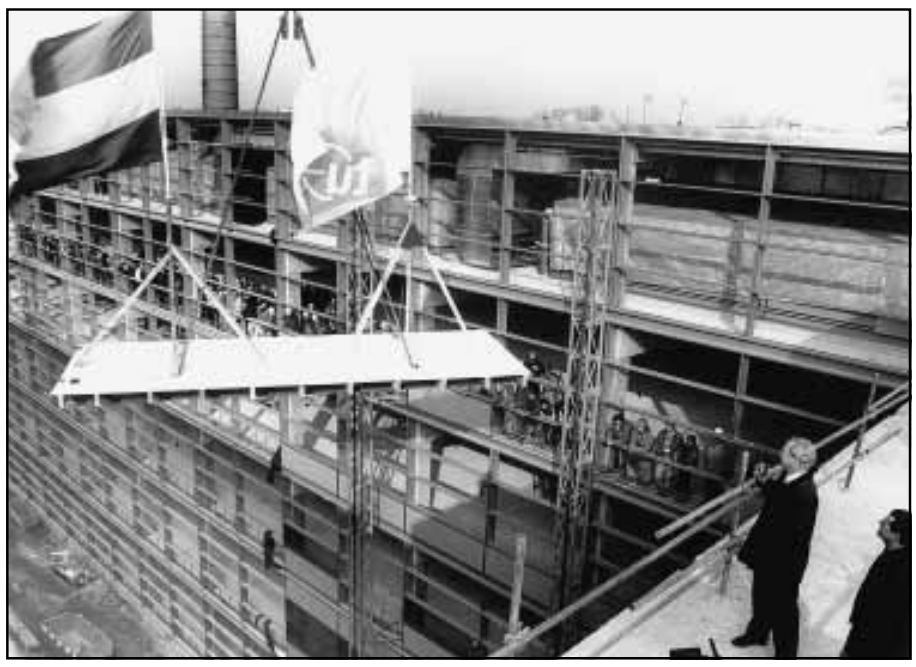

Wanneer men het hoogste punt van een gebouw bereikt, wordt altijd het zogeheten 'pannebier' geschonken. Op woensdag 13 maart was het zover voor het nieuwe gebouw voor Scheikundige Technologie. Voordat het bier stroomde, werd onder toezicht van secretaris Roumen eerst de vlag gehesen op het hoogste punt van het gebouw. Foto: John Claessens

Deze week

5 ***Janneke Bierman heeft Bouwkunde aan de TUE gestudeerd. Afgelopen zaterdag won zij de Archprix. 'Mijn bedoeling was niet om expliciet architectuur, maar om een goed gebouw te maken', zegt zij over haar project.***

7 ***Er is nog veel onbekend over de werking van katalysatoren. Bij het Schuit Katalyse Instituut, waarin de faculteiten Scheikunde en Natuurkunde samenwerken, wordt er onderzoek naar verricht.***

9 ***Wouter Baars is naast zijn studie actief bij Milieudefensie. Hij deed mee aan de bezetting van een startbaan bij Schiphol. Daarvoor kreeg hij twee weken voorwaardelijke gevangenisstraf.***

Universiteiten willen zelf over salarissen beslissen

De universiteiten willen zelf onderhandelen over de salarissen voor hun personeel. Ze hebben met het ministerie van Onderwijs afgesproken te zullen nagaan onder welke voorwaarden dat kan. De samenwerkende universiteiten (VSNU) willen met ingang van 1 januari 1998 hiermee beginnen. Het ministerie wil zich echter nog niet aan een datum binden. Ook de ambtenarenbonden hebben nog bezwaren.

door Jan Ummels J&H OP

De gezamenlijke universiteiten zullen minister Ritzen ervan moeten overtuigen dat zij in staat zijn de salariskosten in de hand te houden. Ook als zij zelf onderhandelen met de vakbonden. Voordat zij meer bevoegdheden krijgen wil Ritzen ook dat de universiteiten beter gebruik maken van de instrumenten voor personeelsbeleid die zij nu al hebben.

Rapport

De voormalige burgemeester van Eindhoven, dr. Jos van Kemenade heeft over de wenselijke ontwikkelingen over de decentralisatie arbeidsvoorwaardenvorming in de sector onderwijs en wetenschappen een rapport uitgebracht. Minister Ritzen heeft vorig najaar overwogen elke afzonderlijke onderwijssector zelf verantwoordelijk te maken voor alle arbeidsvoorwaarden. Niet alleen de secundaire-, maar ook de primaire arbeidsvoorwaarden. De zogenoemde commissie Van Kemenade diende hem daarvoor van advies. Dit naar aanleiding van een eerste reactie op de gedachte van de minister door de tweede kamer die er niets voor voelde om haar bevoegdheden op dat terrein af te staan. Van Kemenade kon daar in zijn rapport in meegaan. Decentralisatie kan eigenlijk niet. Een essentiële bevoegdheid van het parlement komt hiermee oneigenlijk in het geding, liet hij weten. Het zou in de toekomst onder voorwaarden wel mogelijk kunnen zijn voor het wetenschappelijk- en het hoger beroepsonderwijs, was zijn opvatting. De VSNU heeft inmiddels al commentaar gegeven op het rapport. De bonden moeten dat nog doen. Overigens is de centrale gedachte van de bonden dat zij wel mee kunnen gaan met het advies van Van Kemenade.

Budgetten

Nu bepaalt het ministerie nog in onderhandeling met de vakbonden de salarissen voor al het onderwijspersoneel. Dat geldt ook voor de algemene arbeidsduur. Hier wordt eveneens op het niveau van de hele onderwijssector over onderhandeld. De universiteiten zelf hebben alleen iets in te brengen in de onderhandelingen over de secundaire arbeidsvoorwaarden; dat zijn zaken als aanstellings- en ontslagregelingen, toeslagen, verlof, reiskosten en dergelijke. De VSNU en de vakbonden, zijn onlangs begonnen aan onderhandelingen daarover; die moeten resulteren in de eerste cao voor universiteiten.

De vakbonden hebben nog wel hun bedenkingen. Martin van Gessel, woordvoerder van de bonden in het Overlegorgaan Personeelszaken van de TUE en onderhandelaar namens de CFO in het VSNU-overleg verwoordt dat als volgt. 'Men wil alleen maar over verdere decentralisatie van bevoegdheden spreken. Te weinig over sluitende arbeidsvoorwaardelijke regelingen.' Ritzen heeft het standpunt van Van Kemenade echter al overgenomen. In navolging van Van Kemenade stelde hij wel voorwaarden aan de decentralisatie van de zeggenschap over primaire arbeidsvoorwaarden. Zo moeten de universiteiten eerst de al bestaande mogelijkheden voor eigen beloningsbeleid ten volle benutten, met name vormen van individuele beloning. Daar doen zij volgens Ritzen nog te weinig aan. Ook de VSNU wil die kant op in de nu begonnen onderhandelingen met de vakbonden. De bonden zijn er wel voorstander van dat de universiteiten zelf met hen over salarissen en arbeidsduur gaan onderhandelen. 'Maar,' zegt Van Gessel. 'De bonden hebben wel een ander probleem. We vermoeden dat het budget te klein zal zijn. Het wordt dan verdelen van de pijn en de minister ontloopt zijn verantwoordelijkheid.' Volgens hem willen de bonden eerst goede afspraken over hoe het budget bepaald wordt. Besluit: 'Daar is de VSNU het met de bonden over eens.'

Mensen

Donderdag 28 maart om vier uur verdedigt **drs. Martien Haanepen** uit Eindhoven in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Application of VAPO as catalyst for liquid phase oxidation reactions'. In deze dissertatie zijn de mogelijkheden en beperkingen onderzocht van microporeuze vanadium bevattende aluminofosfaten (VAPO) als vloeistoffase-oxidatiekatalysator. Promotoren zijn prof.dr.ir. J. van Hooff (TUE) en prof.dr. R. Sheldon (TU Delft).
Haanepen (28) studeerde in 1991 als scheikundige af aan de RU Leiden. Daarna werkte hij aan de TUE als assistent in opleiding bij de vakgroep Anorganische chemie en katalyse van de faculteit Scheikundige Technologie aan dit promotie-onderzoek.

Ir. Ruud Eggels uit Eindhoven verdedigt vrijdag 29 maart zijn proefschrift 'Modelling of combustion processes and NO formation with reduced reaction mechanisms'. De verdediging is in promotiezaal 4 van het auditorium en begint om vier uur. In dit proefschrift staat modellering van verbrandingsprocessen centraal, waarbij met name onderzoek is verricht aan de ontwikkeling van gereduceerde reactiemodellen. Promotoren zijn prof.ir. J. Nieuwenhuizen en prof.dr. R. Mattheij.
Eggels (28) studeerde in 1991 als natuurkundig ingenieur af aan de TUE. Hij deed zijn promotie-onderzoek bij de vakgroep Werktuigbouwkundig ontwerpen en construeren van de faculteit Werktuigbouwkunde.

Vrijdag 29 maart om vier uur verdedigt **ir. Nicole de Beer** uit Eindhoven in promotiezaal 5 van het auditorium haar proefschrift 'Monitoring adequacy of anesthesia using spontaneous and evoked electroencephalographic activity'. Doel van dit onderzoek is het ontwikkelen van een methode waarmee op betrouwbare en objectieve wijze het niveau van anesthesie kan worden vastgesteld bij patiënten die onder algehele narcose een operatie ondergaan. Voor het meten van anesthesiediepte wordt gebruik gemaakt van spontane hersenactiviteit en auditieve evoked potentials (d.i. hersenactiviteit opgewekt door auditieve prikkels). Promotoren zijn prof.dr.ir. J. Beneken (TUE) en prof.dr. C. Brunia (KUB).
De Beer (30) studeerde in 1989 aan de TUE af als elektrotechnisch ingenieur. Vanaf begin 1991 werkte zij als assistent in opleiding bij de vakgroep Medische elektrotechniek van de faculteit Elektrotechniek aan dit promotie-onderzoek. Het is een project van het Samenwerkingsorgaan Brabantse Universiteiten (SOBU), waarin de TUE, de sectie Psychonomie van de KU Brabant en het Eindhovense Catharinaziekenhuis samenwerkten.

Ir. Dick Alstein uit Eindhoven verdedigt dinsdag 2 april om vier uur in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Distributed algorithms for hard real-time systems'. Deze dissertatie behandelt een aantal beslisproblemen die beschouwd kunnen worden als een basis voor het construeren van een gedistribueerd computersysteem voor hard real-time doeleinden. Promotoren zijn prof.dr.dipl.ing. D. Hammer (TUE) en prof.dr. J. van Leeuwen (Universiteit Utrecht).
Alstein (33) studeerde in 1987 als wiskundig ingenieur af aan de Universiteit Twente. Hij werkte in de periode 1990/94 bij de faculteit Wiskunde en Informatica van de TUE aan dit promotie-onderzoek. Hij is werkzaam bij Data Sciences.

Excursie Kleinkunst Festival

Studium Generale organiseert op 25 maart een excursie naar de finale van de Wim Sonneveldprijs, onderdeel van het Kleinkunst Festival. De zes nieuwe talenten konden met professionele begeleiders eerst schaven aan hun programma, waarna een aantal try outs volgden. De drie besten komen in de finale in het Nieuwe De la Mar theater in Amsterdam waar de jury onder leiding van Joop Koopman beslist over de eerste prijs. Tijdens het juryberaad is er een gastoptreden. Wie dit doet, blijft nog even een verrassing. De genomineerden zijn het vijftal N'mbusi en de duo's Ernst en Het blauwe uur en solisten, Eric Koller, Geert Hautekiet en Tom Sligting. Inschrijven kan tot 20 maart bij Maud Aarts van SG, tst. 4900. De kosten bedragen fl. 20,- voor vervoer en entree. Vertrek om 17.30 uur; terug circa 1.30 uur.

SG Aktueel

Maandag 25 maart 12.45-13.30 uur
De blauwe zaal

Mega-power

Onlangs verscheen in de media het zogenaamde MegaPower-project, een kilometershoge toren in de Noordzee, bedoeld voor elektriciteitsopwekking. Onmiddellijk barstten de reacties los; te hoog, te veel vermogen en een te hoog uitvalrisico. De laatste weken brachten nieuwe berekeningen de haalbaarheid echter dichterbij. Ronald Rovers van de Novem zal tijdens SG Aktueel ingaan op de *ins* en *outs* van MegaPower.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1996. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam *(hoofdredacteur)*, Han Konings *(eindredacteur)*, Désiree Meijers, Jan Ummels, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Willem van Rossum, Maurice Schaeken, Siem Simonis, Moniek Stoffele

Redactieraad:
Geert Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, drs. Maarten Pieterson, Mirte van de Pol, prof.dr. Frans Sluijter, mr.drs. Ben Donders *(secretaris)*

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413,
9200 AK, Drachten, Tel. 0512 - 520936, Fax 0512 - 517415
e-mail: vdm @ euronet.nl

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 2474441, Fax 040 - 2456033
e-mail: cursor @ cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

‘We doen er alles aan om te voorkomen dat er iemand ontslagen wordt’

Donkere dagen in de geschiedenis van de TUE. Zo zullen we in de toekomst terugkijken op de weken van maart 1996. Op dit moment namelijk hebben de directeuren beheer van een aantal faculteiten, Werktuigbouwkunde, Wiskunde en Informatica en Elektrotechniek, gesprekken met alle faculteitsmedewerkers. Ondanks alle pogingen heeft een aantal medewerkers te horen gekregen, of zal nog te horen krijgen, dat zij met ontslag bedreigd zijn. Dat is in het verleden nog niet eerder in deze vorm voorgekomen bij de TUE. Hoe moet je, als je net van je baas te horen hebt gekregen dat er op termijn geen werk meer voor je is, omgaan met deze harde realiteit? En wat moet je als collega doen in zo’n geval? Cursor sprak over deze problemen met drs. Els Wardenaar, hoofd van de dienst Personeel en Organisatie.

door Fred Gaasendam

Volgens Els Wardenaar beginnen de TUE als geheel en de betrokken faculteiten zorgvuldig voorbereid aan de operatie. ‘Werktuigbouwkunde, Elektrotechniek en Wiskunde en Informatica hebben bovendien hun handelswijze zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Binnen de faculteiten is al zoveel mogelijk naar oplossingen gezocht. Daarnaast biedt het mobiliteitscentrum ondersteuning bij het zoeken naar andere mogelijkheden, hetzij intern, hetzij extern. Behalve de selectieve vacaturevervulling die al twee jaar van kracht is, is er een interne ‘vacaturestilte’ ingesteld tot 1 mei aanstaande om alle vacatures op te sparen. Na 1 mei komen zij die met ontslag bedreigd worden bij gebleken geschiktheid het eerst aan bod voor de vervulling van de functies. Bovendien krijgt iemand die deze week slecht nieuws te horen heeft gekregen een maand de tijd om zijn zienswijze te kennen te geven. In die periode moet iemand rustig kunnen nadenken en dan staat je hoofd nog niet echt naar solliciteren. Wanneer er dan vacatures in Cursor verschijnen waarvan je achteraf denkt: had ik maar gesolliciteerd, dan is dat natuurlijk niet goed. Tenslotte moet je de vacaturestilte ook zien als een steunverklaring van de hele TUE.’

De adviezen die DPO heeft opgesteld naar aanleiding van de gesprekken die deze week gevoerd zijn met de medewerkers van de faculteiten Werktuigbouwkunde, Wiskunde en Informatica en Elektrotechniek, luiden als volgt:

Adviezen voor diegenen die met ontslag bedreigd worden

1. *Met eventuele problemen aankloppen bij de verantwoordelijke personen, en bij hen die aangesteld zijn om het proces in goede banen te geleiden.*
2. *Laat de situatie geen invloed hebben op de omgang met je collega’s.*
3. *Ga niet bij de pakken neerzitten: ga voor zover mogelijk door met je werk.*
4. *Blijf je nabije collega’s (of ze nu ‘blijven’ of niet) gewoon bezoeken.*
5. *Confronteer collega’s niet continu met de vraag ‘waarom ik’?*
6. *Benut de kansen die herplaatsingsfaciliteiten bieden.*
7. *Maak afspraken over de overdracht van kennis en werk.*
8. *Praat met de mensen uit je omgeving over eventuele mogelijkheden buiten de organisatie.*

Adviezen voor directe collega’s

1. *Blijf collega’s als collega’s behandelen.*
2. *Wanneer het uw vrienden zijn, ontwijk ze niet.*
3. *Ga contact niet uit de weg.*
4. *Probeer de situatie zo zakelijk mogelijk te benaderen. Huil niet mee met de wolven in het bos.*
5. *Vermijd triomfgedrag.*
6. *Ga geen overmatig beroep doen op uw collega.*
7. *Werk mee aan het overnemen van werkzaamheden en kennis.*
8. *Neem te zijner tijd zorgvuldig en goed afscheid.*

Adviezen

Ondanks al deze voorbereidingen zal de houding van betrokkenen, maar ook die van de directe omgeving bepalend zijn voor de sfeer waarin mensen met elkaar omgaan. Hoewel er sprake is van een uitzonderlijke situatie, kan er toch voor sommige medewerkers een vervelende situatie ontstaan en zo ook voor hun naaste collega’s.
Voor hen die het slechte nieuws van een dreigend ontslag hebben gekregen, is het vaak moeilijk om ‘gewoon’ te blijven doen. Dat geldt uiteraard ook voor directe collega’s. Het feit dat een naaste collega misschien ontslagen gaat worden doet de gesprekken stokken wanneer die collega langsloopt. Daardoor voelt die zich weer buitengesloten. Of collega’s gaan juist buitengewoon meelevend om met hun collega, zozeer dat deze liever verschoond blijft van al deze onverwachte en misschien wel ongewilde attenties. Wat is wijsheid in dit soort situaties? DPO geeft een aantal adviezen uit voor hen die met ontslag bedreigd worden en voor degenen uit hun directe omgeving (zie elders op deze pagina).
Wardenaar: ‘Hoe moeilijk het ook kan zijn, stop het onderwerp niet weg. Maar blaas het ook niet op. Probeer er met elkaar over te praten. Ga naar diegenen toe waar je je verhaal kwijt wilt: dat kan thuis zijn, bij een collega, maatschappelijk werk of de p-adviseur.’
Een aantal adviezen zijn plausibel, een aantal andere roept toch vragen op. Waarom moet een met ontslag bedreigde medewerker zijn collega’s niet steeds confronteren met de vraag ‘waarom ik’?

Drs. Els Wardenaar
Foto: Bram Saeys

Het lijkt toch een logische vraag. Wardenaar: ‘Je moet zo’n vraag niet aan je collega’s stellen, omdat die het antwoord toch niet weten. Of erger nog: ze geven het verkeerde antwoord. De directeur beheer heeft de uitleg al in zijn gesprek gegeven en hij is degene die het opnieuw kan toelichten’.
Volgens het advies van DPO is het verstandig om de nieuwe situatie geen invloed te laten hebben op de omgang met collega’s. Dat is natuurlijk makkelijker gezegd dan gedaan. Maar als je het niet doet, maak je het jezelf volgens Els Wardenaar alleen maar moeilijker. ‘Probeer je niet te isoleren, hoe moeilijk dat ook kan zijn. Jij als persoon bent niet veranderd! En bovendien: je bent nog niet weg.’ In dezelfde lijn ligt het advies: ga voor zover mogelijk door met je werk.
Wardenaar: ‘Dat geeft houvast. Bovendien ben je dan niet de hele tijd bezig met de problemen die op je afkomen. Het geeft dus ook afleiding.’
Afspraken maken over de overdracht van werk en kennis lijkt niet tot de eerste prioriteit te horen van iemand die met ontslag bedreigd wordt. Als een instelling of bedrijf besluit van iemand afscheid te nemen, gaat het dan niet wat ver om te verwachten dat hij ook zijn werk nog netjes overdraagt, zeker wanneer dat werk toch verdwijnt? Els Wardenaar: ‘Je moet niet vergeten dat het hier om een bezuinigingsoperatie gaat. Primair is dus dat er voor bepaald werk gewoon geen geld meer is. Er zijn keuzes gemaakt en prioriteiten gesteld aan de activiteiten die in de toekomst zullen worden voortgezet. Dat brengt helaas met zich mee dat functies moeten worden opgeheven of dat medewerkers overtollig worden. Het heeft niets te maken met de kwaliteit van het werk of met het feit dat iemand overbodig werk heeft gedaan. Dat is nu juist niet het geval. Wat iemand gedaan heeft kan juist waardevol zijn.
Daarom is het voor een medewerker, maar ook voor de TUE, belangrijk dat al die kennis die in de loop der jaren is opgebouwd, niet verloren gaat.’
Een advies dat de directe collega’s meekrijgen is ‘huil niet mee met de wolven in het bos’. Dat heeft volgens Els Wardenaar namelijk geen zin: ‘Je moet de feiten niet verdoezelen. Daar help je iemand niet verder mee. Je moet wel begrip tonen en luisteren.’
Een overmatig beroep doen op een vertrekkende collega is niet erg kies, zo mag men uit het zesde advies voor de directe collega’s afleiden. ‘Omdat je de indruk wekt dat je hem eigenlijk niet kunt of wilt missen. En bovendien moet je het straks ook zonder die persoon doen. Bovendien’, zo benadrukt Wardenaar, ‘is iemand die met ontslag bedreigd is, nog niet weg. We doen er juist alles aan om te voorkomen dat er iemand ontslagen wordt.’

Universiteiten willen begroting niet ‘bevriezen’

De universiteiten zien niets in het voornemen van minister Ritzen om de begroting voor 1997 simpelweg te baseren op die van 1996. Zij willen dat hij rekening houdt met wat er na vorig jaar veranderd is, onder meer in studentenaantallen. Er wordt zelfs hardop nagedacht over een beroep bij de Raad van State als Ritzen zijn plan doorzet.

door Hanne Obbink HOP

Minister Ritzen wil de universiteiten elke prikkel ontnemen om meer studenten binnen te halen; dat past in zijn streven naar een kleinere universiteit. Daarom wil hij bij het opstellen van de begroting van 1997 geen rekening houden met recente veranderingen in studentenaantallen, en simpelweg de begroting van 1996 ‘bevriezen.’ Hij maakt slechts één uitzondering: het aantal studenten in Limburg is zo sterk gestegen dat die universiteit volgens hem drie miljoen gulden extra moet krijgen.
Dit ‘vrieskastmodel’ is bedoeld als overgangsmaatregel. Ná 1997 wil Ritzen een heel nieuw ‘bekostigingsmodel’ laten ingaan (dat wil zeggen: heel nieuwe regels gaan hanteren om het overheidsgeld voor het gehele wetenschappelijk onderwijs over de afzonderlijke universiteiten te verdelen). De gezamenlijke universiteiten, verenigd in de VSNU, zijn tegen dit ‘vrieskastmodel’. Zij vinden het onredelijk om in het geheel geen rekening te houden met de groei of afname van hun studentenaantallen - die immers ook meer of minder werk met zich meebrengen.
De universiteiten voorzien daarnaast dat veranderingen in hun taken ná 1997 alsnog verrekend zullen worden. Dat betekent voor sommigen dat ze met een extra grote afname van hun budget te maken krijgen; dat zal tot meer ontslagen leiden en - dùs - meer uitgaven voor wachtgelders. Voor anderen zou het ‘vrieskastmodel’ betekenen dat ze geld mislopen dat ze volgens de nu geldende regels wel zouden krijgen. De Erasmus Universiteit dreigt er zo bijvoorbeeld 3,5 miljoen gulden bij in te schieten. Als Ritzen zijn plan doorzet, ‘kan worden voorzien dat een aantal universiteiten in beroep gaat bij de Raad van State’, meldt een interne notitie van de VSNU dan ook.
Afgelopen vrijdag zijn de universiteiten het onderling eens geworden over een alternatief voor Ritzens ‘vrieskastmodel’. In wat de universiteiten het ‘koelkastmodel’ noemen, wordt de invloed van studentenaantallen niet geheel weggenomen, maar wel teruggebracht. Universiteiten krijgen in dit model vooral betaald op grond van het aantal afgestudeerden (in plaats van het aantal ingeschreven studenten) en krijgen een groter deel van hun geld als ‘nullast’, onafhankelijk van groei of afname van hun taken.
Ook deze ‘koelkast’ geldt als overgangsmodel. Want de VSNU is het met Ritzen eens dat het nu geldende model, het zogeheten ‘HOBEK’, niet geheel voldoet. Maar de universiteiten willen voor de jaren vanaf 1998 een minder ingrijpend vernieuwd model dan Ritzen voor ogen heeft. Zij vrezen vooral dat de minister zich in een geheel nieuw model een veel grotere inhoudelijke greep op de universiteiten toebedeelt.
Het ‘koelkastmodel’ kan begrepen worden in het licht van dit meningsverschil. De ‘koelkast’ - die een aangepaste versie van het ‘HOBEK’ is - kan volgens sommige universiteitsbestuurders namelijk goed uitgebouwd worden tot iets definitiefs. Zo zou de meer inhoudelijke invloed van Ritzen buiten de deur gehouden kunnen worden.

Ander nieuws

Centraal Stembureau

Verkiezingen dienstcommissies

Vandaag beslist het Centraal Stembureau in een openbare zitting over de geldigheid van de kandidatenlijsten en de handhaving van de daarop voorkomende kandidaten voor de verkiezing van de leden voor de dienstcommissies. Het procesverbaal van dit besluit ligt vanaf morgen t/m 28 maart bij het CS ter inzage. In deze periode kan door ieder personeelslid dan wel organisatie van overheidspersoneel schriftelijk beroep worden ingesteld bij het College van Beroep, t.a.v. de secretaris mr. M. van der Horst, BG 3.19.
Vrijdag 29 maart, om 10.00 uur, in zaal 3 van het bestuursgebouw wordt door het CS een lijstnummer toegekend aan de kandidatenlijsten. Deze zitting is openbaar.

Verkiezingen studentleden UR en FR

Het Centraal Stembureau onderzoekt in de periode van 18 t/m 26 maart de geldigheid van de kandidatenlijsten voor de verkiezing van de studentleden voor de UR en de FR. Gelegenheid tot herstel is mogelijk op 27 en 28 maart. Het CS beslist op 29 maart, om 10.00 uur, in zaal 3 van het bestuursgebouw in een openbare zitting over de geldigheid van de kandidatenlijsten en de handhaving van de daarop voorkomende kandidaten. Het besluit van het CS ligt van 1 t/m 9 april ter inzage bij het CS. In deze periode kan tegen dit besluit beroep worden ingesteld bij het College van Beroep H.O., secretariaat: Grote Marktstraat 43, 2511 BH Den Haag.

Stembureauleden gevraagd

Personeelsleden en studenten die belangstelling hebben om op donderdag 9 mei van 08.30 uur tot na de verwerking van het stemmateriaal, dat niet eerder dan om 17.00 uur aanvangt, zitting te nemen in één van de stembureaus op de TUE, kunnen een aanmeldingsformulier aanvragen bij Claire Holthaus, secretaris Centraal Stembureau, BG 3.03, tst. 2133.
Belangstellenden dienen er rekening mee te houden dat kandidaten voor de U-raad, de faculteitsraden en de dienstcommissies niet benoemd kunnen worden in een stembureau.
Personeelsleden die door het CS worden aangewezen om in een stembureau zitting te nemen, hoeven daarvoor geen verlof op te nemen.
Alle stembureauleden die daadwerkelijk in een stembureau zitting hebben genomen, ontvangen na de zitting fl. 75,- presentiegeld.

Besluitenlijst CvB

Besluitenlijst van de 1154e vergadering van het college van bestuur d.d. 7 maart 1996

8504. De besluitenlijst van de 1153e vergadering van het CvB d.d. 29 februari wordt vastgesteld.

8505. Personeelsvoorstellen
A. Faculteit Technische Natuurkunde
Het college besluit prof.dr. J. van der Sanden voor de periode van 1 januari 1996 tot 1 januari 1999 te benoemen tot deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Didaktiek der Technische Wetenschappen'.
B. Faculteit Wiskunde en Informatica
Het college besluit prof.dr. P. Hilbers, onder gelijktijdige beëindiging van het eerdere dienstverband, voor de periode van 15 maart 1996 tot 15 maart 2001 te benoemen tot hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Parallellisme, ihb Grootschalig rekenen'.
C. Faculteit Technologie Management
Het college besluit een nieuwe salarisschaal vast te stellen voor een hoogleraar met ingang van 1 maart 1996 en de omvang van de werktijd te wijzigen met ingang van 1 oktober 1996.

8506. Benoemingen
Centrum Universitaire Lerarenopleiding
Het college besluit prof.dr. J. van der Sanden voor de periode van 1 januari 1996 tot 1 januari 1999 te benoemen tot wetenschappelijk directeur van het Centrum Universitaire Lerarenopleiding en de eerdere benoeming van dr. G. Verkerk tot interim-coördinator van het Centrum met ingang van 1 januari 1996 in te trekken.

8507. Samenwerking met KUB
Het college zendt de UR een mededeling inzake de samenwerking met de KUB.

8508. Schriftelijke vragen inzake de oprichting van de Stichting TUE-Extern
Het college zendt de UR de beantwoording van schriftelijke vragen inzake de oprichting van de Stichting TUE-Extern.

8509. Vacature-stilte
Het college besluit tot een vacature-stilte voor de periode van 1 maart t/m 1 mei 1996.

Studentenkerk

Zondag 24 maart is er om 11.00 uur een oecumenische viering in de Studentenkapel, Kanaalstraat 6. Deze 5e viering in de 40 dagentijd en Pasen heeft als thema: 'In het hart geschreven'. Voorganger is Ada Rebel.

ESKafé

Dinsdag 26 maart, om 20.00 uur: Inleiding en uitleg van muziek en culturele context rondom Matthäus Passion.
Woensdag 27 maart, om 18.00 uur: Samen eten.

Abdijweekend in Achel

Een paar dagen het leven delen van de Trappisten in de Achelse Kluis. Studenten hebben voorrang. We reizen per fiets. Achelse Kluis, 19-21 april. Contactpersoon: André van Kempen.

Opgave ook via ESK secretariaat: tst. 2627 (ma, di, do 9.30 tot 13.30 uur).

Studiemiddag OBP-UR

De OBP-UR fractie van de U-raad houdt woensdag 3 april een studiemiddag in de Van Trierzaal van het BG over de organisatie van dienstverlening aan de TUE onder het motto: 'Doorberekening, verzelfstandiging, privatisering: kans of bedreiging?'. Deelnemers kunnen actief meedenken over vragen die spelen rondom de organisatie van dienstverlening. Door de KKD-operatie (Kosten en Kwaliteit van Dienstverlening) aan de ene kant en het reorganisatieproces aan de andere kant, is de organisatie sterk in beweging. Er zal aandacht geschonken worden aan de keuzes die mogelijk zijn bij de inrichting van diensten en de consequenties van die keuzes.
Dagvoorzitter ir. Chris Huyskens (voorzitter UR) opent de bijeenkomst om 13.30 uur. Dr. Ed Vosselman verzorgt aansluitend een inleiding over organisatievormen van diensten in organisaties. Drs. W. ter Borg, directeur facilitair bedrijf, behandelt zijn ervaringen met interne verzelfstandiging binnen de RU Groningen. Daarna houdt projectleider BTD, ing. Marten Dijkshoorn, een betoog over zijn eerste praktijkervaringen met KKD op de TUE. Drs. Riek Peters, beleidsmedewerker Wsk/I, zal daarna de inleiding op de discussie verzorgen met de vraag: 'Wat is kwaliteit van dienstverlening?'. Deze discussie in groepen zal gaan over kwaliteit en organisatie van diensten. Tot 16.45 uur vindt terugkoppeling plaats met commentaar van de inleiders en CVB-lid ir. Joris van Bergen.
In verband met de capaciteit van de zaal aanmelden vóór 29 maart, via e-mail: udo@win.tue.nl, onder vermel ding van naam en functie.

Dienst Overige Zaken

Presenteren

De colleges zijn weer begonnen en voor mij betekent dat onder andere dat vele studenten met hun presentatie voor mij opdoemen. Dat is in het voorjaarstrimester altijd meer het geval dan in de voorgaande maanden, omdat er nu eenmaal eerst aan een project gewerkt moet worden voor er iets te presenteren valt. Over velerlei onderwerpen, stages, projecten en onderzoeken wordt mij verteld wat er aan de hand was en wat er zo ongeveer uitgekomen is. Zo'n presentatie is een spannende gebeurtenis. Het meest natuurlijk voor de student, maar toch iedere keer ook voor mij. Je weet namelijk nooit wat er zal gaan gebeuren: een succes, een drama, een mislukking of een openbaring. Een presentatie is een persoonlijke ervaring die de meeste mensen zich nog ver na hun studietijd kunnen herinneren en daarmee is het een van de meest indringende momenten in de opleiding.

Toen de TUE nog THE heette, werden er geen presentaties gegeven maar voordrachten gehouden en in het ergste geval zelfs lezingen. Zoals de handelsreiziger een sales manager is geworden, is de lezing een presentatie geworden. Maar anders dan bij het humbugwoord *manager* is er bij de aanduiding *presentatie* werkelijk sprake van een verbetering. Wie een lezing geeft, leest een tekst voor waar het leven al uit verdampt is. Verdroogde boekenwoorden worden voorgelezen door mensen die meestal geen voordrachtskunstenaar zijn en die gehinderd worden door de woorden die hun hersens tussen de tekstwoorden strooien. Schrijftaal is in het Nederlands iets anders dan spreektaal en wie geen vieze smaak in zijn mond krijgt bij zinnen van het type 'alvorens in te gaan op..... , zal eerst gekeken worden naar.....' is ongeschikt als spreker.

Het essentiële van een presentatie is dat de spreker *present* is. Wat mij boeit bij een presentatie is vaker de blik in de ziel van de sprekende persoon dan de soms onbegrijpelijke, soms weinig geïnspireerde inhoud van het betoog. Het zoveelste voorbeeld van een computersimulatie van een energiestroom in een reactor of een chipontwerp is echt minder spannend dan de spontane argeloosheid waarmee een jonge student de wereld verklaart. Liever een struikelende en levende mens dan een goed werkende automaat, op voorwaarde dat wie over zijn woorden struikelt wel weer overeind krabbelt; een echte sadist ben ik niet. Wie als spreker werkelijk *present* is bij de presentatie, vormt zijn zinnen ter plekke en in de formulering gaat dan wel eens iets fout. Maar het levende woord en het knetteren der hersens compenseren dan ruimschoots de eventuele gebreken in de taal. Natuurlijk moet een presentatie voorbereid worden en moet er nagedacht zijn over de inhoud en de lijn van het verhaal; een presentatie heeft een kop en een staart en wie praat als een kip zonder kop, heeft alleen een staart waarmee hij tussen de benen afdruipt.

Al die presentaties bij elkaar vormen een deel van de wijze waarop de TUE zich presenteert en zelfs een belangrijk deel. De presentaties zij een deel van het presentje dat onze universiteit aan de gemeenschap geeft; een goede presentatie is een geschenk aan de toehoorders. Is het niet prachtig als een jonge enthousiaste student bij een presentatie zegt: 'Omdat ik me bij mijn ontwerp wilde laten leiden door de maatschappij, ben ik eens gaan nadenken over hoe de maatschappij in elkaar zit.' En vervolgens met een volstrekt wereldvreemde oplossing aankomt voor een dagelijks probleem. Of wanneer een groep studenten bij het nadenken over duurzaam bouwen echt meent dat een halfondergrondse lemen hut, mits de wanden schimmelwerend behandeld zijn, de meeste perspectieven biedt.
De vrijheid van (ongedisciplineerd) denken, de oprechtheid van de formulering en de onhandigheid van presenteren vormen typische kenmerken van veel studentenpresentaties. Dat is vaak verrassend en zelden vervelend. Van de presentaties van de professionals moet vaak het omgekeerde gezegd worden: die zijn zelden verrassend en vaak vervelend. De gelikte routine waarmee de bestuurder de clichés debiteert is vlekkeloos en de prijs van het kostuum is vaak hoger dan de prijs die de spreker verdient. Bij presenteren geldt de vijfde wet van Vervoorn: wie present is als presentator, presenteert zijn toehoorders het best.

Aat Vervoorn

In de rubriek "Dienst Overige Zaken" schrijven prof.dr.ir. J.D. Jansen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.M. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, dr. M. Pieterson, prof.dr. F.W. Sluijter, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel

Janneke Bierman winnaar van Archiprix

door Gerard Verhoogt

'Heel raar, een beetje absurd, de afstudeercommissie van Bouwkunde vond alle onderdelen een negen waard en om me een steuntje in de rug te geven kreeg ik een tien. Dat moet je maar snel vergeten, vind ik, want je kunt er weinig mee. Het ontwerp is niet perfect. Ik vind het wel een waardering voor mijn manier van werken, dat je je eigen inzichten volgt en niet met de stroom mee gaat.' Janneke Bierman (1971) kreeg eerst een tien voor haar afstudeerproject, afgelopen zaterdag won ze de Archiprix.

Bierman koos in 1992 voor een stage in Mali. Waarom? 'Mijn vakken had ik zonder veel moeite afgerond en het afstuderen kwam gevaarlijk dichtbij. Ik vond mezelf nog veel te jong en was op zoek naar wat ik leuk vond in het vak. Daarom besloot ik om met Joep Mol (haar vriend-Red) een jaar uit de studie te stappen en iets heel anders te gaan doen.' Voor de studie van de Marché Rose, de afgebrande markt in het hart van de stad, ging ze in '93 naar Bamako, de hoofdstad van Mali. Ze bestudeerde de stedelijke structuren, ontwikkelings-problematiek en -mogelijkheden, marktcultuur en bouwtechniek, waarna ze eerst een westers ontwerp maakte: een grote markthal. Bierman: 'Het moeilijkste was om je in te leven in de situatie en om het goede idee te krijgen. Toen ben ik weer teruggegaan en koos voor een kleinschaliger en koel gebouw. Dat moest een grote massa hebben met een binnenplaats die verkoelend werkt omdat er geen zon komt en waar de lucht weg kan. Toen ging het snel.' Bierman studeerde af bij de vakgroep Bouwproduktie, maar na de stage in Afrika ging ze de differentiatie Architectonisch Ontwerpen erbij doen, gebruik makend van de regeling voor studenten die bij twee vakgroepen wilden afstuderen. Bierman: 'Dat kwam dus mooi uit. Uiteindelijk had ik net zo goed bij architectuur kunnen afstuderen, maar ik zat nu eenmaal toevallig in die andere richting.'

De Marché Rose in Bamako, het winnende afstudeerontwerp van de Archiprix.

Janneke Bierman: 'Het aanleren van een kritische, wetenschappelijke houding is belangrijker dan het oefenen van specifieke methoden of technieken. Foto: Bram Saeys.

Goed gebouw

De jury van de Archiprix moest kiezen tussen de enorme veelheid van beelden, visies en ontwerpen van conceptuele inzendingen, waaronder ook uit Eindhoven, en de helderheid van concrete inzendingen. De discussie werd (voorlopig) beslist in het voordeel van die laatste. Is haar ontwerp een 'technisch' plan? Bierman: 'Nee, ik denk het niet. Wel ben ik sterk uitgegaan van het vooronderzoek en de analyse. Dat moest ook wel om in een zo vreemde situatie als Mali een verantwoord ontwerp te kunnen maken. Mijn bedoeling was niet om expliciet architectuur, maar om een goed gebouw te maken. Het is mijn manier van werken, dat ik, op een vrij pragmatische wijze, ruimte en programma ontwikkel. De complexiteit van de opgave en de vele randvoorwaarden versterkten de noodzaak van die werkwijze. Zo blijkt toch ook architectuur te kunnen ontstaan.'

In hoeverre dankt ze het winnen van de Archiprix aan het architectuuronderwijs op de TUE? Bierman: 'De bouwpraktijk is zo gedifferentieerd en gespecialiseerd geworden dat een architect absoluut niet van alle aspecten van het vak alles hoeft en kan afweten. Het leuke van de TUE was dat je in het begin heel veel verschillende kanten van het vak te zien krijgt en daarna je eigen weg maar moet vinden. Ik denk dat onze generatie nog het geluk heeft gehad dat er heel veel mogelijk was, als je er zelf achter aan ging.' Zo kon Bierman bijvoorbeeld haar eigen begeleiders kiezen, veel projecten doen, veel tijd in leuke vakken steken en lang studeren. Ze vervolgt: 'Op architectonisch gebied word je heel vrij gelaten en ten opzichte van Delft moet je veel meer op zoek gaan naar jezelf in het ontwerpen, is mijn indruk. Ik heb in de begeleiding van mijn projecten veel steun gehad van Lex Kerssemakers. Hij staat geloof ik wel een beetje voor de term 'Eindhovense kwaliteit' in architectuur: het onderste uit jezelf halen.'

Er spelen nogal wat problemen bij Bouwkunde: wat zou ze willen veranderen? Bierman: 'Veel docenten en bestuurders denken alleen aan hun eigen hachje en staan niet meer ten dienste van de student. Er wordt niet meer naar elkaar geluisterd. Bekwame docenten en professoren, die voeling met de praktijk en de actualiteit hebben zijn het belangrijkste. Het aanleren van een kritische, wetenschappelijke houding is belangrijker dan het oefenen van specifieke methoden of technieken, in een wereld die enorm snel verandert. Het reikt op dit moment te ver om in te gaan op wat er allemaal zou moeten veranderen. Ik hoop dat de discussie hierover binnenkort wordt opengebroken.'

Afrika

Momenteel werkt ze in Dar Es Salaam voor een Nederlands- Engels architectenbureau. Ze maakt werktekeningen voor een ziekenhuis en ontwerpen voor appartementen en winkels. Hoe bevalt dat? Bierman: 'Je draagt erg veel verantwoordelijkheid, ik ben daar de enige architect en de communicatie met het buitenland is moeilijk en duur. Je hebt dus weinig ruggespraak en moet veel zelf beslissen. Het is wel leerzaam, in Nederland krijg je niet zo snel zo veel verantwoordelijkheid. Ik ben ook niet bang terug te keren op de Nederlandse markt. Ik heb de laatste twee jaar van mijn studie twee dagen per week bij een architectenbureau gewerkt, dus ik heb hier ook wat ervaring. Bovendien kan ik redelijk goed met computers omgaan. Als je er maar vertrouwen in hebt en er helemaal achter gaat staan moet het altijd wel lukken.' Wat maakt werken in Afrika zo leuk? Bierman: 'Het werken in een heel andere cultuur vereist een open blik op je eigen werk -en levenswijze ten opzichte van dat van anderen. Je gaat veel bewuster om met aspecten als ontwerpen, uitvoeren, bouwen voor mensen, managen, cultuur, klimaat, politiek, enzovoort. Je moet veel breder werken terwijl je in Nederland veel sneller in een bepaald specialisme wordt gedrukt. Creativiteit in werkwijze en informatievergaring alleen al is heel belangrijk.'

Met dank aan Maud Aarts en Bouwpers.

De tentoonstelling van de genomineerden van de Archiprix is te zien vanaf 29 maart bij de TUD. Bij de opening houden Marc Maurer en Tom Franzen, met de overkoepelende naam 'MC-i.s.m.' van de TUE om 15.00 uur een lezing. De expositie is in het gebouw aan de Mekelerweg (tegenover het gebouw van Bouwkunde) in Delft.

Archiprix-jury over andere TUE-genomineerden

Over 'Gevangenis Heerlen' van Angelique Philips van de TU Eindhoven meldde de Archiprix-jury onder meer: 'De geschiedenis is niet slechts aanwezig, ze dicteert het plan. Het plan is thematisch braaf, er worden geen nieuwe inzichten toegevoegd aan reeds bekende concepten. De architectuur die zowel puur en poëtisch als streng en cynisch is, geeft blijk van een goed ontwikkeld talent van de ontwerper.' Over Marc Maurer en Tom Frantzen meldde de jury: 'Op intelligente wijze, met een tomeloze energie en veel gevoel voor humor produceerden de ontwerpers een stortvloed aan onnavolgbare theorieën, ideeën en plannen. (...) De produktiviteit overstijgt elk bevattingsvermogen, waardoor het onmogelijk is het plan, als er al sprake is van een plan, in al zijn onderdelen en binnen een redelijk tijdsbestek te overzien, laat staan te doorgronden.' De jury mist een duidelijke probleemstelling, maar constateert ook: 'De verschillende ontwerpen worden alle gekenmerkt door een hoge mate van originaliteit en verbeeldingskracht.'

Dienst Personeel en Organisatie

Aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering

Door de in werking treding van de wet Terugdringing Beroep op de Arbeidsongeschiktheidsregelingen (TBA) per 1 augustus 1993 werd het uitkeringsniveau van de WAO-uitkeringen en het invaliditeitspensioen ingrijpend verlaagd, waardoor het zogenaamde IP-hiaat (WAO-gat) ontstond. De centrales van overheidspersoneel zijn destijds met de minister van Binnenlandse Zaken overeengekomen het IP-hiaat voor alle bij het ABP aangesloten ambtenaren te repareren.
In 1994 is aan alle ambtenaren die op dat moment verzekerd waren bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), de mogelijkheid geboden om het ABP-invaliditeitspensioen aan te vullen tot 70 procent van het laatstgenoten inkomen. Dit gebeurde middels het toezenden van een formulier 'Verklaring inzake afzien van bijverzekeren'. Degenen die het formulier terugstuurden, gaven daarmee te kennen niet bijverzekerd te willen zijn tot 70 procent; zij zijn verzekerd tot 65 procent van het laatstgenoten inkomen bij volledige arbeidsongeschiktheid. Naar aanleiding van deze actie kwamen er bij ABP veel vragen binnen over eventuele verdere bijverzekeringsmogelijkheden. Binnen de huidige ABP-regeling is hier niet in voorzien. Hierop heeft ABP een onderzoek gedaan naar de verzekeringsbehoeften van hun verzekerden. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat er naast een extra aanvulling bij volledige arbeidsongeschiktheid vooral behoefte is aan inkomenszekerheid bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, gecombineerd met werkloosheid. Deze behoefte is met name de laatste tijd ontstaan, doordat steeds meer werknemers gedeeltelijk arbeidsongeschikt worden verklaard. Als men door deze arbeidsongeschiktheid werkloos wordt en voor het gedeelte dat men nog arbeidsgeschikt is geen andere baan vindt, dan kan het inkomen uiteindelijk fors terugvallen, zelfs tot het sociaal minimum.
Om tegemoet te komen aan de behoefte van verzekerden om zich tegen de financiële gevolgen van (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid te kunnen verzekeren, heeft ABP, in samenwerking met Proteq Verzekeringen (onderdeel van Reaal Verzekering), een aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering ontwikkeld die aansluit bij de reeds bestaande ABP-voorzieningen: het IP Aanvullings Plan.

Verzekeringsmogelijkheden

Het CvB is met vertegenwoordigers van de centrales van overheidspersoneel overeengekomen dat aan TUE-personeelsleden de mogelijkheid van bijverzekering via het IP Aanvullingsplan op collectieve basis zal worden aangeboden. Het ABP is middels een intentieverklaring van de deelnamebereidheid op de hoogte gebracht.
Het IP Aanvullings Plan kent drie verzekeringsmogelijkheden:
* Dekking bij volledige arbeidsongeschiktheid
Bij volledige arbeidsongeschiktheid wordt, vanaf datum ontslag, het inkomen aangevuld tot 80 procent, zolang de verzekerde jonger is dan 55 jaar. Vanaf 55 jaar tot 65 jaar is dit 75 procent, omdat rekening wordt gehouden met een afname van de kosten van de gezinshuishouding.
* Dekking bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid
Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid en werkloosheid voor het arbeidsgeschikte deel, wordt het inkomen, als het recht op werkloosheidsuitkering is beëindigd, aangevuld tot 70 procent tot het bereiken van de 65-jarige leeftijd. Het IP Aanvullings Plan vergoedt tijdens de uitkeringsperiode de kosten van alle vormen van scholing die kansen op herintreding in het arbeidsproces vergroten. ABP/Proteq bepalen of de kosten van de gekozen opleiding voor vergoeding in aanmerking komen. Als de uitkering voor het bereiken van de 65-jarige leeftijd wordt gestopt, omdat er geen sprake meer is van arbeidsongeschiktheid (minder dan 15 procent), of omdat er voldoende inkomen wordt genoten doordat de 'restcapaciteit' (het arbeidsgeschikte gedeelte) volledig wordt benut, krijgt de verzekerde als bonus het bedrag van de laatste uitkering van het IP Aanvullings Plan nog zes maanden doorbetaald (eenmaal tijdens de looptijd van de verzekering). De verzekerde die na afloop van een werkloosheidsuitkering (suppletie of BWOO) een uitkering heeft die gelijk of lager is dan 70 procent van het verzekerde jaarinkomen, mag tijdens de uitkeringsperiode 15 procent van het laatste salaris bijverdienen zonder dat dit op de uitkering wordt gekort (hogere bijverdiensten worden wel op de uitkering gekort).
* Dekking bij volledige en gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid
Deze combinatie van beide bovengenoemde dekkingen biedt de meest uitgebreide bescherming van het inkomen.
Als in 1994 werd afgezien van bijverzekering van het IP-hiaat zijn de voornoemde uitkeringspercentages 5 procent lager.

Voorwaarden voor deelname

Als er voldoende personeelsleden deelnemen aan het IP Aanvullings Plan (voor de TUE: 65 procent of meer van het personeelsbestand) wordt iedereen, ongeacht zijn of haar medische achtergrond, geaccepteerd. Dit geldt niet voor degenen die nu al (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zijn of wegens langdurig ziekteverzuim niet kunnen werken. Gedeeltelijk arbeidsongeschikte/herplaatste ambtenaren kunnen zich verzekeren voor het salaris in de herplaatste functie.
Een zieke werknemer die zich heeft aangemeld maar, naar achteraf blijkt, al arbeidsongeschikt was op het moment van aanmelding, is niet verzekerd. De betaalde premie wordt in dit geval teruggestort.

Premies

De maandpremie van het IP Aanvullings Plan is afhankelijk van de dekking die men kiest en wordt vastgesteld als precentage van het bruto maandinkomen:
- bij dekking voor volledige arbeidsongeschiktheid: 0,42%
- bij dekking voor gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid: 0,37%
- voor beide dekkingen: 0,79%
De premie is dus niet afhankelijk van leeftijd of beroep.
Premiebetaling vindt maandelijks automatisch plaats via het salaris.

Premiekorting

Bij groepsgewijze aanmelding geldt een omvangskorting, die afhankelijk is van de grootte van het bedrijf en het aantal personeelsleden dat deelneemt, en die kan oplopen tot maximaal 23 procent (vereiste deelnamegraad voor TUE: 75 tot 100 procent). De minimale premiekorting die wordt gegeven voor het feit dat de premie maandelijks wordt verrekend met het salaris, is 20 procent. De van toepassing zijnde korting wordt maandelijks op de bruto-premie in mindering gebracht.

Fiscaal voordeel

De premie is aftrekbaar van het loon voor de loonbelasting en premieheffing. Het fiscaal voordeel kan oplopen tot 60 procent. Hier staat wel tegenover dat het basisloon voor de berekening van een uitkering (WW, WAO) wordt verlaagd.

Premievrijstelling

Premievrijstelling bij gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid is meeverzekerd. Er is geen premie meer verschuldigd voor de dekking waarop aanspraak wordt gemaakt.

Duur verzekering

De verzekeringsovereenkomst wordt in principe aangegaan voor een jaar met een opzegtermijn van drie maanden en wordt bij niet opzeggen stilzwijgend met een jaar verlengd. De verzekering eindigt bij ontslag, anders dan wegens arbeidsongeschiktheid, uit de ambtelijke dienstbetrekking, ook als er recht bestaat op een werkloosheidsuitkering uit die betrekking. De verzekering kan alleen worden meegenomen naar een nieuwe baan bij de overheid.

Aanmelden

Binnenkort zullen alle personeelsleden (met uitzondering van studentassistenten) een brochure thuisgestuurd krijgen waarin het IP Aanvullings Plan uitgebreid beschreven staat. Bij de brochure is een aanmeldingsformulier gevoegd waarin twee gezondheidsvragen worden gesteld. Omdat op voorhand niet bekend is welk percentage van het personeelsbestand deelneemt, dienen deze vragen te worden beantwoord. Als blijkt dat tenminste 65 procent van het personeelsbestand deelneemt, worden de gezondheidsverklaringen buiten beschouwing gelaten. Als de deelnamegraad lager blijkt, worden de aanvragers wel geaccepteerd, maar kan er op basis van de antwoorden op de gezondheidsvragen hooguit een wachttermijn worden vastgesteld. Tijdens de wachttermijn is de normale premie verschuldigd, terwijl alleen arbeidsongeschiktheid door een ongeval is verzekerd.

Machtiging premie-incasso

Tevens vinden de personeelsleden bij het aanmeldingsformulier en de brochure een formulier waarmee zij werkgever dienen te machtigen om de verschuldigde premie maandelijks in te houden op het salaris en af te dragen aan ABP/Proteq.

Verzekeringsbewijs

De deelnemers ontvangen een deelname-certificaat van het IP Aanvullings Plan (bewijs van verzekering).

Nieuwsbrief ABP

U zult binnenkort, of heeft inmiddels al, een nieuwsbrief van ABP ontvangen waarin melding wordt gemaakt van het IP Aanvullings Plan, waarbij tevens de mogelijkheid wordt geboden tot deelname aan de verzekering op individuele basis. Gezien het voorgaande wordt u verzocht op dit schrijven niet te reageren. U wordt op zo kort mogelijke termijn door DPO van de groepsgewijze verzekeringsmogelijkheden via de TUE op de hoogte gebracht.
Mocht u zich al individueel hebben aangemeld, dan kan uw verzekering, zodra de collectieve verzekeringsmogelijkheid bij de TUE een feit is, alsnog in dit collectief worden ondergebracht.

Buitenlandse Zaken

Volgend jaar op de gladde ijzers!?

Soms wordt Misheck Mwaba uit Zambia er aan herinnerd dat Nederland niet zijn thuis is. Op de universiteit valt het nog wel mee, iedereen spreekt hier Engels en hij kan het met iedereen goed vinden. Buiten de TUE ervaart hij echter vaak dat hij in een vreemd land verblijft. Zo krijgt hij af en toe met discriminatie te maken en vindt hij het erg vervelend dat hij de Nederlandse taal niet beheerst.
In Zambia is er nauwelijks sprake van discriminatie. Een enkele keer komt wel positieve discriminatie voor. Een blanke wordt op een vliegveld bijvoorbeeld sneller geholpen. Dit komt volgens Misheck vooral omdat deze reiziger als gast behandeld wordt.
De verschillende volkeren die in Zambia wonen, zijn goed geïntegreerd, in de regering zitten bijvoorbeeld een blanke en twee politici van Indiase afkomst. Naast het Engels, de voertaal in Zambia, worden er nog zo'n zeventig dialecten gesproken. Omdat in het verleden de grenzen door kolonisten bepaald zijn, wonen er vaak meerdere volkeren in één land. In een aantal Afrikaanse landen leidt dit regelmatig tot onrust en zelfs oorlog. Een land opdelen in allerlei kleinere staatjes in echt geen oplossing. Hiervoor is onvoldoende economische draagkracht.
Nederland vindt Misheck liberaler dan zijn thuisland. Kinderen daar dragen op de lagere en middelbare school verplicht een uniform. Waarschijnlijk komt dit door de Engelse invloeden, Zambia was vroeger namelijk een Engelse kolonie.
Het is niet de eerste keer dat Misheck in Nederland is. Een aantal jaren geleden was hij twee dagen hier. Tijdens dit bezoek was het erg slecht weer, toch heeft dit hem er niet van weerhouden om terug te komen. Zambianen hebben het volgens Misheck al snel koud, omdat ze de hitte van Afrika gewend zijn. Daar tegenover staat volgens hem, dat Nederlanders al snel klagen over hitte.
Wat sport betreft heeft Misheck zich niet aangepast. Uit angst om zijn botten te breken heeft hij zich nog niet op de schaats gewaagd. Hij snapt niet hoe mensen het presteren om op zulke ijzers hun evenwicht te houden. Omdat veel mensen hem gevraagd hebben of hij al geschaatst heeft, begint hij te twijfelen. Hij denkt er serieus over om de gok te wagen en aan het begin van de volgende winter, over ruim negen maanden, een paar schaatsen aan te schaffen!

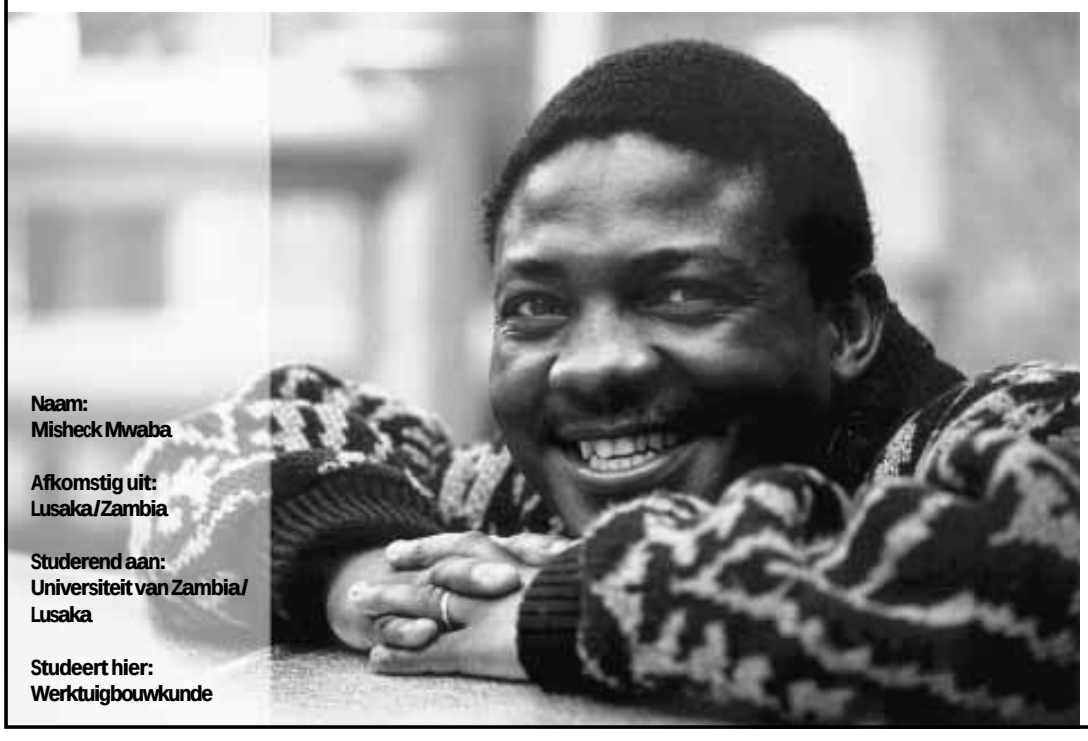

Naam:
Misheck Mwaba

Afkomstig uit:
Lusaka/Zambia

Studerend aan:
Universiteit van Zambia/ Lusaka

Studeert hier:
Werktuigbouwkunde

In de rubriek 'Buitenlandse Zaken' interviewt Moniek Stoffele elke week een buitenlandse student of studente die voor enige tijd aan de TUE verbonden is. Bram Saeys legt ze vast op de gevoelige plaat.

Met helium naar de top

Er is een chemische term die bijna iedereen kent; de term 'katalysator'. In de volksmond wordt hiermee een apparaat in de auto aangeduid. In de chemie staat het begrip voor een stof die reacties tussen twee andere stoffen gemakkelijker en sneller laat verlopen, zonder dat die stof zelf verbruikt wordt. In feite verloopt zo'n tachtig procent van alle industrieel belangrijke chemische reacties met behulp van katalysatoren. Daarom is het belangrijk te weten hoe deze stoffen precies werken. Hierover is nog veel onbekend.

door Rob Kools

Prof.dr. Hidde Brongersma. Foto: Bram Saeys

Door onderzoekers wordt sinds jaar en dag geprobeerd om dit geheim aan de katalysatoren te onttrekken. Hiertoe proberen ze de samenstelling van het oppervlak te bepalen. Aan het oppervlak van de katalysator bevinden zich immers de atomen die aan de reactie deelnemen. De methodes die daarbij werden gebruikt, gaven vaak geen bevredigende resultaten. Ook aan de TUE wordt er bij het Schuit Katalyse Instituut, waarin de faculteiten Scheikunde en Natuurkunde samenwerken, onderzoek naar verricht. Al vanaf begin jaren tachtig is de faculteit Technische Natuurkunde op zoek naar een verbeterde methode. Dit onderzoek is begonnen door de man die er nog steeds de leiding over heeft, prof.dr. Hidde Brongersma. Het onderzoek leidde tot een veel gevoeliger methode, die de samenstelling van het oppervlak van een stof precies kan bepalen.

Schietmethode

Zowel bij de 'oude' methodes als bij de TUE-methode wordt het oppervlak beschoten met deeltjes. De deeltjes botsen tegen het oppervlak aan en kaatsen terug. Van de teruggekaatste deeltjes wordt de snelheid bepaald. Aan de hand van de snelheid kan worden berekend hoe zwaar het atoom is en waartegen het deeltje is gebotst. Wanneer het gewicht van dat atoom bekend is, kan het gemakkelijk geïdentificeerd worden.
Bij een belangrijke soort oxiden (spinellen) is bekend dat de metaal-atomen in een tetraëdrische, ofwel in een octaëdrische vorm door zuurstof-atomen omringd worden. Een tetraëder is een viervlak, een octaëder een achtvlak. Met de 'schietmethode' is gevonden dat alleen de metaalatomen in de tetraëdische holten aan het oppervlak zitten. Alleen deze atomen bepalen dus de katalyse. De 'oude' methode kent een groot nadeel: er wordt geschoten met elektronen. De elektronen zijn zo klein dat de meeste langs de eerste laag van het oppervlak vliegen en op diepere lagen stuiten. Hierdoor beperkt de methode zich niet tot het onderzoeken van de eerste laag. De methode die de TUE gebruikt doet dat wel.

Helium-atomen

De TUE-methode maakt in plaats van elektronen gebruik van He^+-deeltjes. Dat zijn helium-atomen waar een elektron van ontbreekt. Hoewel deze ionen groter zijn dan elektronen, dringen ook deze atomen door tot diepere lagen. Een helium-ion dat tegen de eerste laag botst, heeft een kleine kans om positief te blijven. Maar voor het ion dat dieper gaat en langer onderweg is, is deze kans verwaarloosbaar klein. Het is bijna zeker dat dit ion er dan een elektron bij pikt. Helium is namelijk een edelgas en 'wil' het elektron als dat ontbreekt erg graag terug. De reden waarom deze methode zich tot de eerste laag beperkt, is dat alleen van de positieve teruggekaatste deeltjes de snelheid gemeten wordt. Neutrale deeltjes worden door de meetapparatuur genegeerd.
Het gebruik van helium is het ene deel van het succes, de fijngevoelige meetapparatuur het andere. Het teruggekaatste deeltje, dat positief of neutraal is, schiet een analysator in. Op deze analysator werken elektrische velden. Deze velden sturen het positieve ion in de goede richting. Maar op het neutrale helium-atoom hebben deze velden geen invloed. Bij de bocht, die in de analysator verwerkt zit, wordt dit atoom zogezegd 'het bos in gestuurd'. Zo komt alleen het positieve ion aan bij het einde van de analysator waar het een multidetector (een soort gevoelige plaat) treft. Aan de plaats van inslag kan de oorspronkelijke snelheid van het deeltje worden bepaald en dus het soort atoom waarmee het deeltje heeft gebotst.

Schonere reacties

Met gebruikmaking van deze methode kan men precies de samenstelling bepalen van de eerste laag atomen van katalysatoren. Wanneer de samenstelling bekend is, kan de werking van een katalysator beter begrepen worden. Dit blijkt een belangrijk hulpmiddel bij het verbeteren van katalysatoren te worden. Dit heeft een groot praktisch nut. Zo kunnen er veel kosten bespaard worden, omdat reacties efficiënter verlopen.
Dit verklaart meteen waarom grote bedrijven als Shell, Akzo Nobel en DSM graag hiernaar onderzoek laten doen door de TUE. Ook milieuvervuilende uitstoot kan zo verminderd worden, omdat reacties schoner gemaakt kunnen worden. Bij dit laatste kunnen we denken aan de Clauscentrale, waar met behulp van katalysatoronderzoek de zwaveluitstoot met een factor honderd verminderd werd. Maar ook denken we, onvermijdelijk bijna, aan die katalysator onder de auto.

Studiepunten voor schrijven in Cursor

Het is mogelijk om studiepunten te krijgen voor een wetenschapsverhaal dat in Cursor wordt gepubliceerd. De redactie werkt daarvoor samen met de faculteit Technologie Management.
Een student dient, voor hij of zij met het schrijven van een verhaal begint, eerst twee boeken door te nemen over het schrijven van een wetenschapsverhaal. De redactie geeft tegelijkertijd opdracht tot het schrijven van een of twee verhalen ter oefening. Dan volgt er een mondeling tentamen dat afgenomen wordt door drs. Aat Vervoorn van TEMA, waarna het eigenlijke verhaal voor Cursor geschreven wordt. Dat verhaal wordt ook weer beoordeeld door Aat Vervoorn. Uiteindelijk levert dat twee studiepunten op.
Het verhaal van Rob Kools over katalysatoren op deze pagina is een voorbeeld van het schrijven voor studiepunten in Cursor. Voor meer informatie kun je bellen met hoofdredacteur Fred Gaasendam, tel.: 4441.

Lezingen van VPRO-vormgever Max Kisman bij SG

In 1995 kreeg hij de Designprijs van de stad Rotterdam en zijn VPRO-leaders en -bumpers behoren tot de herkenbaarste van Hilversum. Kisman is een kwalitatief en opmerkelijk ontwerper die zowel het penseel als de computer heheerst. Op 26 maart geeft hij een dubbellezing over zijn animaties en grafische werk in een initiatie van Studium Generale van de TUE en de Academie voor Industriële Vormgeving. De twee lezingen van 11.30-13.30 uur zijn ook apart te volgen. Kisman (1953) studeerde aan de Kunstacademie in Enschede en de Rietveldacademie en ontwerpt boekomslagen, posters, postzegels, kalenders, animaties. Ook werkt hij voor het tijdschrift Vinyl. Midden jaren '80 is hij de enige vormgever die pioniert met een computer en vanaf '92 werkt hij als vormgever voor de VPRO. Hij is met Jaap Drupsteen, die in de jaren '70 bij deze omroep werkte, een van de weinige vormgevers op tv met een eigen gezicht. Daarnaast maakt Kisman nog steeds posters, bij voorkeur met het bureau Wild Plakken, dat nu een tentoonstelling heeft in het Museum of Modern Art in New York. Ze ontwierpen ook het nieuwe affiche voor het Rotterdamse Filmfestival. Kismans werk is inmiddels doorgedrongen in Frankrijk, Spanje, Duitsland, Engeland en ons eigen land. Hij ontwerpt ook de WEB-site van de VPRO. Wie alvast wat wil bekijken kan terecht op: http://www.vpro.nl/arteria/maxk. Op dinsdag 26 maart (Blauwe Zaal, auditorium) praat Kisman van 11.30-12.30 uur over zijn grafische werk en van 12.45-13.30 uur over zijn VPRO-animaties.

Hèt debat wordt misschien toch iets minder fundamenteel

door Hanne Obbink HOP

Officieel gaat het pas eind maart beginnen, het fundamentele debat over de toekomst van de studiefinanciering. Maar de eerste aanzetjes worden al gegeven. Niet iedereen blijkt gediend van een echt debat. Eerst moet de Eerste Kamer het wetsvoorstel over de prestatiebeurs aannemen, en daarna gaan we eens goed praten over hoe het verder moet. Dat zei minister Ritzen vorig jaar al. Hij had zelfs een lijstje discussiepunten klaarliggen. Kan de basisbeurs misschien verdwijnen en vervangen worden door beurzen voor de lagere inkomens? Wat moet er gebeuren met het onderscheid tussen uit- en thuiswonende studenten? En met de OV-kaart?
Maar vervolgens sneuvelde de prestatiebeurs in de Eerste Kamer en verdwenen Ritzens discussiepunten in een la. Daar moeten ze binnenkort uitkomen, want eind maart behandelt de Eerste Kamer opnieuw de prestatiebeurs, en het moet vreemd lopen, wil die wéér weggestemd worden.
Inmiddels lijkt Ritzen echter weinig zin meer te hebben in die fundamentele discussie. Het stelsel is sinds zijn invoering in 1986 inderdaad aan alle kanten bijgesteld; maar wat er nu ligt is zo gek nog niet, dus laten we daar nu maar voorlopig mee werken. Zo luidt ongeveer het - nooit officieel uitgesproken - standpunt van de minister. Voorzitter Meijerink van de vereniging van universiteiten (VSNU) weet dat, want tot eind vorig jaar was hij topambtenaar aan Ritzens ministerie. Maar hij is het er niét mee eens. En daarom gaf hij vorige week een aanzet.
'Het huidige stelsel is zodanig afgekalfd', zei hij, 'dat het niet meer is wat het beoogde te zijn, financiering van de studie.' Volgens hem is het stelsel er de oorzaak van dat er zich nu minder studenten aanmelden aan de universiteit. Het stelsel is, kortom, een selectieinstrument geworden.
Meijerink gaf - op een seminar van studentenbond ISO over studiebegeleiding - zijn persoonlijke mening over hoe het anders kan. Geef studenten de eerste jaren van hun studie een beurs, hoger dan de huidige basisbeurs, en laat hen later in de studie meer lenen. Zo houd je de drempel voor een studie laag, want risico lopen studenten dan pas later in hun studie, als zij die risico's ook werkelijk kunnen inschatten. 'Ik heb de wijsheid op dit punt niet in pacht', zei Meijerink, 'maar die fundamentele discussie is nodig.'
Of de discussie er ook echt komt, valt nog te bezien. Want niet alleen bij Ritzen ontbreekt het enthousiasme. Ook de VVD- kamerfractie heeft wel eens laten doorschemeren dat het huidige stelsel wat haar betreft wel een tijdje gehandhaafd mag blijven. En PvdA-kamerlid Van der Ploeg ziet de noodzaak van een nieuw studiefinancieringsstelsel vooral in het nieuwe hoger- onderwijsstelsel dat hijzelf voorstaat; de invoering van bijvoorbeeld bachelors- en masters-varianten zou een ander beurzenstelsel nodig maken. 'Laat de VSNU daar eerst maar eens een standpunt over innemen. Daarna ben ik wel bereid te gaan nadenken over een stelsel met in de eerste jaren beurzen en in de vervolgstudie meer nadruk op lenen.'
Het CDA vindt al jaren dat de studiefinanciering weer meer afhankelijk moet worden gemaakt van het inkomen van de ouders. Al met al zou D66 wel eens de enige grote partij zijn die het debat ingaat met de bereidheid tot fundamenteel nieuwe standpunten.

Bedrijfskundestudent veroordeeld voor milieu-actie

Wouter Baars is vijfdejaars bedrijfskunde-student. Naast zijn studie is hij actief bij de milieuorganisatie Milieudefensie. Baars houdt zich daar voornamelijk bezig met de strijd tegen de uitbreiding van Schiphol. Toen de Tweede Kamer besloot dat de vijfde baan van Schiphol er mocht komen, deed Baars mee met de bezetting van een startbaan door Milieudefensie. De politie arresteerde Baars en vorige maand deed de rechter uitspraak. Het vonnis luidde: twee weken voorwaardelijke gevangenisstraf.

door Siem Simonis

Vorig jaar ageerde Baars al in Cursor tegen de uitbreiding van Schiphol. Volgens de student, die via een stage in aanraking kwam met Milieudefensie, is 'de vijfde baan' een ramp voor het milieu. Baars: 'Het probleem is niet alleen de geluidsoverlast. Vliegverkeer is verschrikkelijk milieubelastend. Schiphol is op het moment verantwoordelijk voor twee tot drie procent van de CO_2-emissies in Nederland. Na het ingebruiknemen van de vijfde baan stijgt dit aandeel tot zo'n vijftien tot twintig procent.' Milieudeskundigen onderschrijven zijn oordeel over het vliegverkeer, aldus Baars. 'Nobel-prijswinnaar Paul Crutzen heeft gezegd dat na de CFK's de luchtvaart de grootste bedreiging voor de ozonlaag gaat worden, dit als gevolg van de NO_x-uitstoot. Vliegen kost gigantische hoeveelheden fossiele brandstof. Als je op en neer vliegt naar Athene, verbruikt iedere passagier evenveel energie als het kost om een heel jaar lang een huis te verwarmen.'

Milieuramp

Baars kan zich enorm opwinden over de onverschilligheid van de overheid. 'Als student of ingenieur kun je leuke projectjes uitvoeren om te komen tot energiebesparing. Maar met de uitbreiding van Schiphol doet de overheid deze inspanningen in één klap teniet. Daarom ben ik naast mijn studie actief geworden bij Milieudefensie.' Baars kon zijn bedrijfskundige know-how daar goed gebruiken. Hij rekent ons voor: 'De uitbreiding van Schiphol kost de overheid 33 miljard gulden. Het Centraal Plan Bureau heeft becijferd dat het Nederland 23.000 banen oplevert. Maar een overheidsinvestering voor werkgelegenheid levert in andere branches ongeveer tien keer zoveel banen op.' Baars vat zijn argumentatie tegen de uitbreiding als volgt samen: 'Het is een milieuramp en het zorgt voor een lege schatkist.'
Baars gelooft in vreedzaam actievoeren. Zo hielp hij bij de organisatie van een grote demonstratie op Schiphol op 21 mei vorig jaar. Maar het mocht niet baten, de Tweede Kamer besloot in juni dat de bouw van de vijfde baan toch door mocht gaan. Daarna vroeg Milieudefensie aan Baars om mee te doen aan de bezetting van een startbaan. Baars vertelt gedreven: 'Ik ben normaal niet zo'n harde activist. Maar ik sta gewoon volledig achter deze zaak. Het is niet een of andere bevlieging. Ik heb een meter rapporten doorgewerkt over Schiphol en ik weet waar ik het over heb. Dan heb ik het er ook voor over om actie te voeren. Ik spring niet direct voor alles op de bres. Zo heeft Milieudefensie mij wel eens gevraagd om achter een stand te gaan staan om recyclebare luiers te promoten. Maar daar heb ik voor bedankt.'

Bezetting

Baars, die overigens benadrukt à titre personnel te spreken, zegt dat Milieudefensie de actie grondig heeft voorbereid. 'Alles was tot in detail gepland. We hebben ook eerst geoefend ergens in Nederland. Bij die voorbereiding ging het er een stuk harder aan toe dan bij de daadwerkelijke ontruiming van de startbaan door de politie.' Op zondag 12 november vorig jaar was het eindelijk zover. Om zeven uur 's ochtends stonden circa 55 actievoerders aan de hekken van Schiphol. Baars vertelt dat hij behoorlijk zenuwachtig was. 'Ik had de nacht tevoren nauwelijks geslapen. Bij de voorbereiding had men mij verteld dat je in het ergste geval negen jaar gevangenisstraf zou kunnen krijgen.'
Het binnendringen van het Schiphol-terrein kostte nauwelijks moeite, aldus Baars. 'We hoefden slechts één hangslotje open te knippen en waren binnen. Eerst hadden we overigens naar de verkeerstoren gebeld, met de eis om de startbaan vrij te maken. Met scanners luisterden we vervolgens de gesprekken af tussen de toren en de piloot van een vliegtuig dat moest vertrekken. Pas toen de piloot zei dat hij om zou draaien, zijn we op de baan gaan zitten.' De milieuactivisten hadden een zeer ingenieuze manier verzonnen om de ontruiming te bemoeilijken. Hun armen waren vastgeklonken in buizen. Die kon de politie natuurlijk niet zomaar doorknippen zonder iemand te verwonden. Zelf konden de demonstranten zich wel snel losmaken. De actievoerders zaten in kringen van acht of negen mensen. Onderling waren deze cirkels ook weer verbonden.

Croissantjes

Volgens Baars duurde het een tijdje voordat er iemand kwam opdagen. 'Na ongeveer een kwartier kwamen de beveiligingsbeamten van Schiphol aanzetten. Maar die konden weinig doen. Vijf minuten later kwamen er twee agenten van de marechaussee, die niet veel meer deden dan tegen ons zeggen dat we allemaal gearresteerd waren. Even later kwamen er nog een stel politiemannen vloekend aanlopen omdat ze op zondagochtend zo vroeg uit hun bed gebeld waren.' De bezetting duurde in totaal een uur. De ontruiming verliep volgens Baars vrij vriendelijk: 'De politie dreigde wel om met grote pneumatische betonscharen de buizen door te knippen. Maar dat konden ze natuurlijk niet maken. Uiteindelijk vonden ze uit hoe ze ons los konden krijgen. Toch moesten ze toen nog groepjes van acht man tegelijk oppakken en vastgeketend en al in een busje stoppen.'

Actievoerders van Milieudefensie vorig jaar november op een startbaan van Schiphol.
Foto: Michiel Wijnbergh

Nadat de actievoerders opgepakt waren, kwamen ze in een politiecel terecht. Ook daar werden ze niet slecht behandeld. Baars beschrijft de gebeurtenissen: 'Vooral de marechaussee was vriendelijk; ze gaven ons zelfs croissantjes.
Nog een week daarvoor had minister Sorgdrager de Tweede Kamer verzekerd dat de beveiliging van Schiphol in orde was. In de cel kregen we kranteknipsels, waarin de marechaussee uitspraken deed als 'wij kunnen Schiphol niet goed beveiligen'. De leden van Milieudefensie zaten de hele dag vast op het bureau voor het maken van foto's en het nemen van vingerafdrukken. Bovendien werden ze verhoord. Baars vertelt hoe dat er aan toegaat: 'Ze wilden graag weten wie het had georganiseerd en wie de buizen had ontworpen. Als je met zijn allen in de cel zit, is de sfeer wel goed. Maar apart genomen worden voor een verhoor is geen pretje. De ondervragers gingen vrij sluw te werk. De jongste van de groep, een 18-jarige jongen werd extra onder druk gezet. Ze dreigden dat hij voor negen jaar achter de tralies zou verdwijnen.'

Tussencolloquium

Baars vertelt openhartig over zijn gevangenname: 'Je zit behoorlijk in de rats. Het allerergste is dat je niet weet wanneer je weer vrijkomt. Ik had maar één dagje vrij gepland voor de actie, maar het werd al snel duidelijk dat we in de cel moesten overnachten. Hoewel je bij zo'n actie meestal na een paar uur weer buiten staat, kunnen ze je maximaal zes dagen vasthouden. En ik moest aan het einde van de week het tussencolloquium van mijn afstuderen houden.' Zo lang zou hun verblijf in de cel niet duren, ontdekten de activisten die avond bij toeval. Baars: 'Bij uitzondering kregen we 's avonds de afstandbediening van de televisie. De bezetting van Schiphol kwam op het RTL4-nieuws. Daar zeiden ze dat de actievoerders de volgende dag weer vrij zouden komen. De ondervragers waren niet al te blij dat we dat gehoord hadden.'
'Zolang we nog met zijn allen in één cel zaten, was het wel uit te houden', vertelt Baars. 'Er was binnen de groep veel ruimte om te praten over je gevoelens. Zelfs de meest door de wol geverfde actievoerders bleken nog bang te zijn. Maar 's avonds ging iedereen naar een ander huis van bewaring. Ik werd naar Delft gebracht. Het is verschrikkelijk om alleen in een cel te moeten zitten. Je hebt helemaal geen contact met de buitenwereld. Je mag niet bellen, je kunt niet naar buiten kijken, je mag alleen de naam van je advocaat doorgeven. Het was maar goed dat ik zo vermoeid was en snel in slaap viel. Het licht gaat 's nachts niet echt uit. Het wordt alleen maar laag gedraaid. Je voelt je ook ontzettend smerig. Je mag wel douchen, maar je kleren blijven natuurlijk vies. Je krijgt overigens wel een tandenborstel uitgereikt.'

Hoger beroep

De volgende dag stond de Eindhovense student om negen uur 's avonds weer op de stoep met een persoonlijke dagvaarding. Het duurde tot 17 februari voordat de rechter uitspraak deed. Oorspronkelijk was hem in gevaar brengen van het vliegverkeer en het betreden van verboden terrein ten laste gelegd. Maar aangezien de actie zo veilig mogelijk uitgevoerd was, had de officier van justitie de eerste aanklacht laten vallen. Zij eiste slechts een boete van duizend gulden voor de tweede aanklacht. De rechter oordeelde uiteindelijk anders. Baars kreeg twee weken voorwaardelijke gevangenisstraf. Deze straf moet hij uitzitten als hij binnen twee jaar aan een soortgelijke actie deelneemt. Baars zegt over deze tegenvaller: 'Volgens mij wilde de rechter een voorbeeld stellen voor conservatief Nederland, dat dit allemaal niet zomaar kan. Ik ben echter in hoger beroep gegaan.'
'Het blijft een moeilijke strijd', vertelt Baars. 'Als je protesteert tegen kernenergie, krijg je iedereen mee. Maar met Schiphol is iedereen bang dat je aan 'hun' Torremolinos komt. Maar het is belachelijk dat er nog steeds geen BTW op vliegtickets zit en nog steeds geen accijns op kerosine, die nu maar dertig cent per liter kost. Dan krijg je de idiote situatie dat we aardbeien en tomaten uit Israël gaan importeren en snijbloemen uit Kenia.' Alhoewel Baars zegt de strijd tegen de vijfde baan niet op te willen geven, is het vrij zeker dat deze aangelegd zal worden. Maar Baars repliceert strijdvaardig: 'Laten we er dan in ieder geval voor zorgen dat er geen zesde baan komt!'

Universiteiten sluiten door Internet?

De meeste studenten zijn voortdurend op zoek naar Internetpagina's met mooie plaatjes en interessante items zoals muziek, seks en aanbiedingen. In de toekomst zal dit veranderen: het net zal meer en meer doelgericht gebruikt gaan worden. Dit is althans het gebruikersbeeld dat prof.dr.ir. Egbert Jan Sol, verbonden aan de faculteit Technologie Management van de TUE, voor Internet schetst. Men kan hierbij denken aan interactieve (bedrijfs-)communicatie, teleshoppen of teleleren, het volgen van onderwijs via Internet. Dit laatste is voor Sol dé grote uitdaging. Hij probeert met een opmerkelijk en aanstekelijk enthousiasme zijn studenten te interesseren voor Internet.

door Moniek Stoffele

Volgens Sol is Internet te vergelijken met de Industriële Revolutie: een technologische ontwikkeling die grote sociaal-maatschappelijke veranderingen tot gevolg heeft. Zo zal het in de nabije toekomst mogelijk zijn om vierentwintig uur per dag, zeven dagen in de week vanachter je PC te shoppen. Dit heeft natuurlijk gevolgen voor de arbeidsmarkt. Banen verdwijnen, terwijl er ander werk ontstaat.
Internet staat vooral op de faculteit Wiskunde en Informatica in de belangstelling; dr. Paul de Bra volgens Sol de grote Internet-deskundige op de TUE. Dat Sol zich als bedrijfskundige zo bezighoudt met Internet, is niet zo verwonderlijk. Om te concurreren met het Verre Oosten moeten Westeuropese bedrijven hun manier van dienstverlenen drastisch veranderen. Hiervoor leent een communicatie-netwerk als Internet zich uitstekend. In Amerika is dit al erkend, hoewel ook daar het gebruik van het net door het bedrijfsleven in het niet valt bij het gebruik op universiteiten.

Elektronische surveillant

Op de TUE heeft iedere student en medewerker toegang tot Internet en beschikken zij over een eigen E-mail account op dit net. De belangstelling is groot waardoor de studenten soms vechten om een computer. Het aantal beschikbare computers is daardoor nog steeds onvoldoende. Om teleleren succesvol te maken, moet iedere student thuis een eigen computer met toegang tot Internet hebben. Zij zullen dan voornamelijk via Internet de universiteit bezoeken, de colleges worden via Internet aangeboden en gevolgd en werkstukken of tentamens via Internet ingeleverd. Een college is dan overal ter wereld te volgen. Vragen stellen en discussiëren kan ook.

Dat Internet de maatschappij drastisch zal veranderen is nu al zichtbaar. Hoe dat allemaal zal gaan, blijft voorlopig nog onduidelijk. Het begin is gemaakt, ook met de colleges via Internet. Wie dit wil zien, kan een kijkje nemen op http://www.tue.nl/bdk/ejsol. Foto: Bram Says

Studenten komen volgens Sol misschien niet eens meer naar de universiteit voor het maken van tentamens, een elektronische surveillant is nu nog toekomstmuziek, maar zal ongetwijfeld komen. Maar voordat het zo ver is, moet er nog heel wat veranderen. Ten eerste het genoemde bezit van een eigen computer met netaansluiting. Daarnaast zal ook Internet verbeterd moeten worden. Bij een discussie is een responstijd van minimaal zes seconden immers niet ideaal. Teleleren wordt mogelijk wanneer de 'kinderziektes' verholpen zijn. Sol denkt dat veel van de huidige universiteiten zullen kunnen sluiten of in ieder geval drastisch zullen veranderen. Het is dan immers niet nodig om nog vaak naar de universiteit te gaan, reisafstanden zijn geen probleem meer. Specialistische vakken kunnen overal gevolgd worden, dus wie in Maastricht woont kan thuis het college volgen dat alleen in Groningen verzorgd wordt. Ook kunnen Nederlandse studenten deelnemen aan een Amerikaans of Australisch college, hoewel dit college waarschijnlijk op een voor ons ongeschikte tijd gegeven wordt. Volgens Sol kan de TUE in deze ontwikkeling het voortouw nemen, de Eindhovense universiteit is namelijk klein, flexibel en de kennis is aanwezig.

Vrije toegang

Sol maakt bij zijn colleges al gebruik van Internet. Het dictaat en de sheets heeft hij op het net gezet en hij projecteert deze in de collegezaal voor de studenten. In het begin verliep het niet zo soepel. De studenten vonden het vervelend dat al het studiemateriaal op Internet stond. Ze zorgden ervoor dat Sol na zes weken toch alles weer netjes op papier heeft gezet. Toch is hij tevreden over de eerste Internet-colleges, hij heeft studenten immers enthousiast gemaakt om zelf Internet te ontdekken en een pagina te maken Dit laatste is voor sommige studenten een hobby geworden.
Sol heeft echter ook een probleem met de vrije toegang tot Internet. Hij wil graag dat alleen zijn studenten toegang hebben tot bepaalde informatie met betrekking tot de colleges. Het is niet de bedoeling dat bijvoorbeeld zijn sheets over de gehele wereld te zien en te gebruiken zijn. De homepage van zijn college is inmiddels ruim 900 keer opgehaald en bijna de helft van de belangstelling kwam uit het buitenland; Amerika, Duitsland, Korea en België.
Studenten die het college volgen hebben wel vertrouwen in de mogelijkheden van Internet. Colleges via Internet zal mogelijk worden, hoewel het nog tijd nodig heeft om Internet goed genoeg te ontwikkelen.
Wat de toekomst werkelijk biedt, blijft afwachten. Waarschijnlijk zullen de huidige studenten niet meemaken dat ze thuis, achter de computer, onder een warme deken en het genot van een kop koffie, interactief een college volgen.

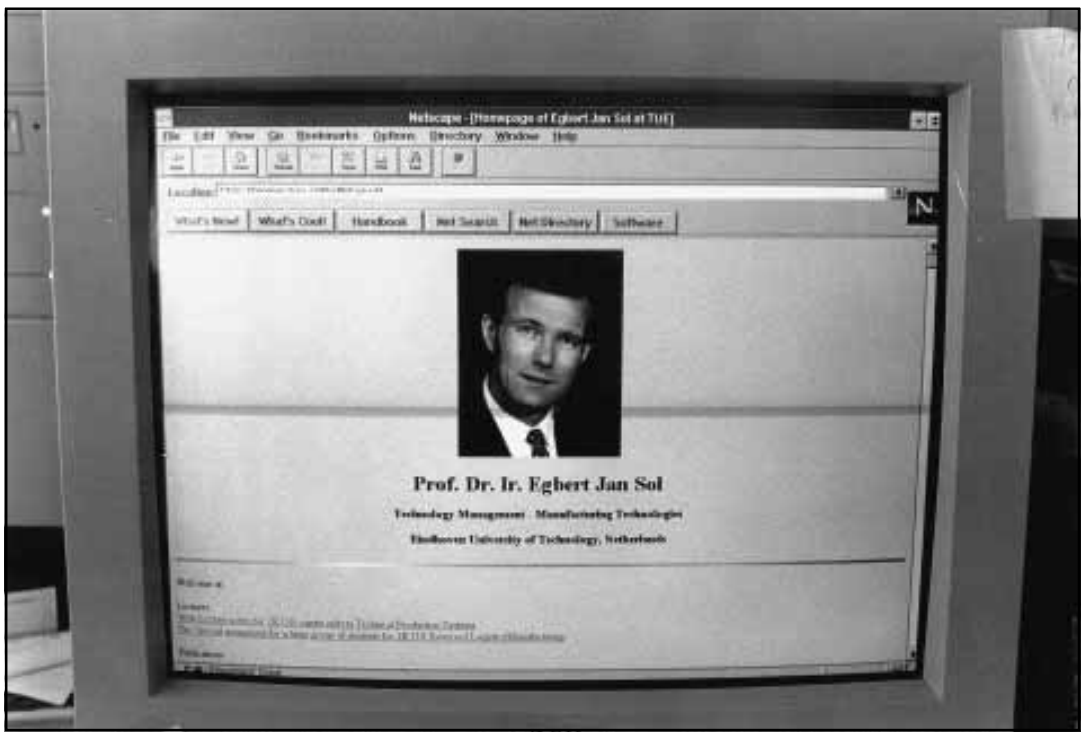

Klassieken bieden bèta's extra jaar beurs

De vier klassieke universiteiten gaan bèta-studenten een vijfde jaar studiebeurs geven. Daarmee willen zij de ongelijkheid tussen hun bèta's en studenten aan vergelijkbare opleidingen van technische universiteiten rechttrekken.

door Hanne Obbink HOP

De universiteiten van Utrecht en Leiden besloten eind vorige week tot een jaar extra beurs voor hun bèta-studenten. Eerder al nam de Universiteit van Amsterdam eenzelfde besluit. Groningen deed dat voor een deel van de bèta-studenten al een jaar geleden; binnenkort zal naar verwachting besloten worden dat de maatregel ook voor de overige bèta's gaat gelden. De andere twee algemene universiteiten met bèta- studies (Nijmegen en de VU) beraden zich nog.
De maatregel gaat per september aanstaande in. Met ingang van dat studiejaar krijgen alle studenten nog maar vier in plaats van vijf jaar beurs (als de Eerste Kamer daar tenminste mee instemt). De klassieke universiteiten vinden vier jaar echter te weinig voor de meeste bèta-studies. Veel studenten doen er langer over. De vier klassieken willen met het jaar extra beurs 'een reële studieduur' mogelijk maken, zoals de Universiteit Utrecht het stelt.
In Utrecht gaat het om ongeveer vijfhonderd studenten. Die krijgen vanaf september eerst vier jaar een 'gewone' beurs en vanaf 2000 nog een jaar beurs van de universiteit; die zal even hoog zijn als de 'gewone'. De universiteit schat dat dat haar één à twee miljoen gulden kost, afhankelijk van onder meer de hoogte van het dan geldende beursbedrag en van het aantal studenten dat toch binnen vier jaar afstudeert. Leiden schat de kosten op 'enkele tonnen'.
Aan beide universiteiten geldt de regeling alleen voor studenten aan opleidingen die verwant zijn met technische studies. Dat zijn er in Utrecht tien (alleen biologie valt buiten de boot) en in Leiden vijf, met zo'n 160 studenten per jaar.
Minister Ritzen had vorig jaar studenten aan de meeste technische en landbouwstudies al een jaar extra beurs gegeven, omdat een zo'n studie te zwaar zou zijn om in vier jaar te doen. Een zelfde maatregel voor bèta-studenten aan algemene universiteiten was volgens hem echter niet nodig. De Tweede Kamer steunde hem daarin - tot woede van de algemene universiteiten die stelden dat een bèta-studie niet minder zwaar is. Groningen is de enige algemene universiteit met ingenieursopleidingen, en die kregen vorig jaar wèl een jaar extra beurs van de minister. Voor de universiteit was dat aanleiding studenten in verwante bèta-opleidingen - die dezelfde propaedeuse volgen - dan ook maar een jaar beurs te geven. Binnenkort zal de universiteit waarschijnlijk besluiten ook bèta-studenten in opleidingen zònder ingenieursvariant het extra jaar te geven.
Ritzen betaalde de technici vorig jaar niet voor een extra jaar cursusduur, maar alleen voor een jaar beurs. De technische universiteiten hebben echter wel vijfjarige programma's opgesteld. De onderwijskosten die dit met zich meebrengt, moeten zij zelf opbrengen.
Aan de klassieke universiteiten wordt nu nagedacht over programma's waarin de voorgeschreven 168 weken van een studie worden uitgesmeerd over vijf jaar. Ritzen kan dat niet verbieden, omdat de wet de cursusduur niet in jaren omschrijft, maar in weken. Hij is echter niet gelukkig met de maatregel van de klassieken; liever had hij gezien, zegt een woordvoerder van het ministerie, dat de universiteiten de discussie over de cursusduur hadden afgewacht die nog komt als Nuis zijn plannen voor drie- en vijfjarige studies verder uitgewerkt heeft.
Tegen de besteding van geld dat bedoeld is voor onderwijs en onderzoek aan studiefinanciering, kan Ritzen alleen bezwaar maken als hij die 'ondoelmatig' vindt. Dat is juridisch niet eenvoudig hard te maken. Ritzen zal dan moeten aantonen dat de beurzen met overheidsgeld betaald worden; ongeveer een derde van het geld waarover universiteiten beschikken, is echter niet afkomstig van de overheid.

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten donderdagmiddag voor 15.00, uur op floppy disk, via bureau onderwijs, bij Cursor inleveren. De berichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Wijzigingen collegerooster lente

* Eerstejaars

IN5-1.3	vr 3+4	2M020 Bijlsma	moet zijn 1
TM-1.3	do 9+10	0A260 TM114	moet zijn 16, miv 23/5

* Ouderejaars

B-3.3	do 7+8	7T551 HG696	wordt 12, op 23/5 11
Bdk-3.3	ma 7+8	1F071 Tilanus P2	wordt P1
Wsk-3.3	di 5+6+7	2A816 Boersma	moet zijn 2A116
TM-2.3	di 1+2	0B120 NP17	wordt P4, op 21/5 NP17
T-3.3	di 1+2	6S272 15	wordt 4
Keuze PP-fase	wo 7+8	1A121 P4	wordt P1
Keuze PP-fase	vr 1+2	3V200 Leegwater WS-120:	toevoegen
Keuze PP-fase	vr 3+4	3V200 22+29/3, 19/4 WS-120:	toevoegen
Keuze PP-fase	wo 1+2	0B060 NP18	wordt 16, maar 27/3 P1

Wijzigingen instructierooster lente

Inf-3.3	do nm	2L720/3	16 wordt HG609
Inf-2.3	do nm	2L152 HG609	wordt 16
Inf-1.3	wo nm	2Y392	instr.data: 17+24/4, 1+8+15+22+29/5, 5+12/6
N-1.3	do nm	2Y222 9	wordt: vr nm 2Y222 12 maar op 7/6 in 14
Wsk-2.3	di nm	2A082	Adan moet zijn 2S482
Wsk-1.3	wo nm	1C162	deKok moet zijn Fortuin miv 1/5

SPG Project Management zoekt bestuursleden

Ben je ondernemend, enthousiast en durf je de uitdaging aan? SPG Project Management zoekt op korte termijn drie bestuursleden. Alphacentrum, kamer 47 en 48, tel. 2448252. Sollicitatiebrieven: Bianca Brosens, Horsten 2, 5612 AX Eindhoven.

IPO-Colloquia

- drs. T. Freudenthal, IPO ('Modelling age differences in the interaction with new technology') Friday 22 March, 11.00 hrs., IPO Colloquiumroom
- dr. M. Slaney, Interval Research Corporation, Palo Alto ('Correlograms and their inversion, The importance of time in auditory perception') Friday 29 March, 11.00 hrs, IPO Colloquiumroom

BOUWKUNDE

Capita Selecta Milieusparend bouwen

Dit college is per 19 maart verplaatst naar collegezaal 10 van het auditorium. Vanaf 9 april wordt het gehouden in collegezaal 12 van het auditorium.
De werkstukken van het vorige jaar kunnen worden opgehaald tot het einde van het trimester bij het secretariaat van BPU 10.17. De dan nog resterende werkstukken zullen daarna worden vernietigd.

Student-assistenten gezocht

Gezocht: twee flexibele student-assistenten (minimaal tweedejaars) om de komende twee maanden één dag per week drukproeven uit te voeren op Hoge Sterkte Beton. Kan ook in aanmerking komen voor een stage.

Lopend onderzoek vakgroep BKO

Rijpheidstheorie modificeren met de parameters: wcf, aanvangstemperatuur specie, opgelegde temperatuur en de combinaties. Ongeacht het temperatuurverloop in een constructie kan dan een betrouwbare voorspelling gedaan worden omtrent de actuele jonge druksterkte van het Hoge Sterkte Beton. Een groot gedeelte van de werkzaamheden zullen in het Pieter van Musschenbroek Laboratorium plaatsvinden. Beloning: fl. 680,- bruto per maand. Start: per direct. Info: prof. Bennenk (HG 3.85), prof. Kleinman (HG 3.93), ir. Janssen (HG 2.84), Sip Overdijk (hoofd lab).

Beeldende Kunst en Architectuur II (7U521)

Aan studenten, die tijdens het wintertrimester 1995-96 de colleges van het vak Beeldende Kunst en Architectuur II (7U521) volgden.
Zoals tijdens het college reeds meegedeeld, zal de toets van het college bestaan uit het maken van:

- ofwel een case-study, ditmaal gewijd aan het beeld van Lon Pennock op de Blaak te Rotterdam;
- ofwel een scriptie over een in overleg met de docenten te bepalen onderwerp.

Zoals op donderdag 21 maart tijdens de presentatie van deze toetsingsmogelijkheden werd meegedeeld, zal op donderdag 28 maart een excursie plaatsvinden naar het onderwerp van de case-study, het beeld op de Blaak van Rotterdam. De deelnemers worden verzocht om op donderdag 28/3/96 mbv de OV-kaart om 11.00 uur op het NS-station Blaak te Rotterdam te komen, van waaruit de sculptuur bezichtigd zal worden.

Mechanica 2a

Herkansing Mechanica 2a, 26 maart vm in collegezaal 2, 6 en 7 van het auditorium.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Afstudeervoordrachten

- M.A.E. van Santen ('Modelling Dynamic Behaviour of a yeast cell: Simulation model of the TCA cycly and glyoxylate bypass') dinsdag 23 april, om 9.00 uur, EH 4.11.

Meten en EMC (5F090)

Voor dit vak wordt het eerste deel van het college (Meten) gegeven aan de hand van het boek 'Modern Electronic Instrumentation and Measurement Techniques' van Helfrick & Cooper (Prentice Hall). Het boek is verkrijgbaar bij studievereniging Thor (EH 1.28). Zo'n twintig kopieën van dit boek zijn in de vorm van een dictaat tegen gereduceerd tarief eveneens bij Thor te koop.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

ERASMUS via plasmafysica groep

De plasmafysica groep kan in het kader van een Europees ERASMUS-project studenten een stageplaats bieden op universiteiten in Lissabon, Bari, Limoges, Nantes, Greifswald, Düsseldorf, Bochum en Lausanne. In eerste instantie op basis van één plaats per jaar per universiteit. Deze mogelijkheden zijn in het bijzonder voor studenten die zich aan het beraden zijn over hun studieprogramma. Er moet altijd al een eerste stage gedaan zijn binnen de faculteit, alvorens men naar het buitenland kan. Binnen deze ERASMUS-stages zijn er goede mogelijkheden een onderwerp te kiezen dat industrieel van belang is. Ook is het mogelijk een stage te doen in een samenwerkingsverband tussen universiteit en industrie.
Met nadruk wordt erop gewezen, dat de zogenaamde tweede stage niet alleen als bedrijfsstage maar ook in ERASMUS-verband mag worden gedaan.
Informatie: prof.dr.ir. D. Schram, tst. 4369, of dr. B. van der Sijde, tst. 4339.

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

TEMA

Buitenlandse studiebeurzen

TEMA-studenten die tijdens het volgende studiejaar (1996/97) aan een buitenlandse universiteit willen studeren binnen bestaande uitwisselingsovereenkomsten, kunnen in aanmerking komen voor een studiebeurs. Een greep uit het aanbod: Lille, Liège, Lausanne, Northampton, Catania, Chania, Paderborn, Darmstadt, Lisboa and Stockholm in Europa en Worcester Polytechnic and New Mexico Tech in Amerika. Studieonderwerpen zijn (bedrijfs)communicatie, economie en 'environmental engineering'.
Informatie: Vincent Merk, TEMA 1.05, spreekuur, maandag van 14.00 tot 15.00 uur.

Technische Economie (0B120)

Dit college op dinsdag het 1e en 2e uur zal miv 19 maart in zaal pav. P4 worden gegeven in plaats NP17. Op 21 mei echter zal het college wel in NP 17 plaatsvinden.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Systeem en Regeltechniek

Dit vak van prof. H. Preisig wordt een nieuw derdejaarsvak in het nieuwe curriculum. Het wordt dit collegejaar alleen gegeven bij voldoende belangstelling. Aanmelden bij Denise Tjallema, SH 3.06, tst. 3024, e-mail: denise@chem.tue.nl.

WERKTUIGBOUWKUNDE

Herkansingstentamen 4L020

Het herkansingstentamen van het vak Vervoerstechnologie (4L020) zal in de loop van de maand mei mondeling plaatsvinden. Aanmelden tot 1 mei bij het secretariaat Vervoerstechnologie, W-hoog 4.133 (tussen 9.30 en 12.00 uur).

Vacature winkelvoorzitter WenS

Werkgroep WenS is een studentenwerkgroep die kosteloos opdrachten uitvoert voor particulieren en kleine bedrijven. Deze hebben altijd betrekking op een werktuigbouwkundig probleem die studenten de mogelijkheid bieden om de theorie in de praktijk te brengen. WenS zoekt een nieuwe winkelvoorzitter. Het is zijn taak om contacten te onderhouden met opdrachtgevers en winkeliers die deze opdrachten uitvoeren. In deze bestuurstaak kun je communicatieve, sociale en vakinhoudelijke vaardigheden opdoen. Voor meer informatie: WenS-kamer: W-hoog 1.127, tst. 4558.

Afstudeervoordrachten

- G.P.L. Stoot ('Herontwerp van een mobiele loopkatkraan') dinsdag 26 maart, om 13.00 uur, W-hoog 4.14. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. M. Schouten
- E.J.A. van Velthooven ('Het ontwerpen van een testopstelling tbv de evaluatie van verschillende afdichtingen bij hoge snelheid en vacuüm') woensdag 27 maart, om 13.00 uur, W-hoog 4.14. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. R. Kriens
- C.A.H. van der Poll ('Sturen van het plooiproces en verbeteren van energie opname van langsliggerprofielen') woensdag 27 maart,om 15.30 uur, W-hoog 4.14. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. R. Kriens

WISKUNDE EN INFORMATICA

Afstuderen in de systeemtheorie

- prof.dr.ir. M. Hautus, woensdag 27 maart, van 10.45-11.30 uur, in HG 6.96.

Zie verder op pagina 14

Moet er onderhand niet iemand een flinke klap krijgen?

'Wat betreft fysiek toneel hebben we onze grens wel bereikt met 'Splendids' en 'De tramlijn die verlangen heet'. Onze nieuwe voorstelling 'Caligula' wordt een verstild stuk, maar ook heel technisch, met veel televisies en video's voor een soort live-documentaire', vertelt Bart Slegers, acteur van Het Zuidelijk Toneel (HZT) over de nieuwe produktie. De try-outs hiervan zijn op 27 en 28 maart in de Stadsschouwburg en lezers van Cursor kunnen er voor vijftien gulden naar toe.

door Gerard Verhoogt

Slegers (1964) zit al sinds 1990 bij HZT en speelde hoofdrollen in 'Hamlet', 'Ajax Antigone' en 'Toch zonde van die hoer'. De laatste twee jaar treedt hij minder op de voorgrond in rollen die recensenten als 'briesend en snuivend' beschreven, wat het fysieke en stevige spel van HZT en regisseur Ivo van Hove kenmerkt. Met 'Caligula' komt daar stilaan verandering in. Slegers noemt het een leerstuk: 'Het gaat om de verandering in het denken van Caligula en de weerslag daarvan op zijn omgeving en de maatschappij.'
De Franse schrijver Albert Camus baseerde de eerste versie van het stuk, dat HZT nu brengt, op de wrede reputatie van de historische figuur. Caligula is na de dood van zijn zus dagen onvindbaar. Met zijn verdriet heeft hij zich teruggetrokken in de natuur en vraagt zich af of het leven wel zin heeft. Slegers: 'Terug aan het hof beseft hij dat hij alleen op de wereld is, met de dood als enige zekerheid. Hij drijft die inzichten steeds verder door, tot het uiterste. Op een steeds extremere manier gebruikt hij daar zijn onderdanen voor, wat naar zijn einde leidt. Een logische consequentie voor hem.'

Zittende rol

Slegers speelt Helicon, een man die de zinloosheid aanvaardt en het genot predikt. Maar als de senatoren Caligula willen vermoorden, springt hij toch tussen hen in. Hoewel zijn verstand hem zegt het niet te doen, is zijn gevoel sterker. Hoe bevalt de verstilling in zijn nieuwe rol? Slegers: 'Op de repetities schrokken we er zelf van en dachten: Moet er onderhand niet iemand een flinke klap krijgen? Als de spanning ten top loopt moet dat ook theatraal vorm krijgen. En dat gebeurt dan ook. Gezien mijn leeftijd (32) ben ik ook wel aan wat verstilling toe', zegt hij grinnikend en vervolgt: 'Ik zocht al langer naar een zittende rol, die heb ik nu gevonden. Van Hove en ik hebben bewust een punt gezet achter de 'jonge heldenrollen', die hadden we wel gehad. Gelukkig bleef ik bij de produkties betrokken met kleinere rollen. Je kunt zeggen: 'Ik stond erbij en keek ernaar en met veel plezier'. Ik ben ook wel blij dat ik nu de kar eens even niet meer hoefde te trekken, want zoiets legt ook een grote druk op je. Nu heb ik de tijd om de wereldliteratuur te verslinden en dat is ook al heel lang een grote wens.'

Bart Slegers met de oven voor zijn eetscènes in 'Caligula'. Foto: Daan Kers

BON

Deze bon geeft recht op vijf gulden korting voor de try-outs op 27 en 28 maart van 'Caligula' van Het Zuidelijk Toneel in de Stadsschouwburg, zodat de voorstelling vijftien gulden kost. Maximaal 4 personen.

Studenten vertellen 'Mythen van de oorsprong'

Elke cultuur heeft zijn eigen mythen over hoe het leven begon: de Egyptenaren, de Mesopotamiers, de Azteken, de Grieken en zo ook de Japanners, Indonesiërs en de katholieken die geloofden dat god de wereld in zeven dagen schiep. Tegenwoordig gelooft iedereen de oerknal(mythe?). Elke meting in de ruimte levert echter weer een nieuw raadsel op voor wat betreft de precieze gang van zaken. Ironisch genoeg was de eerste die over de oerknal publiceerde een katholieke priester, George Lemaître.

Veel mensen hebben vaag weet van de oude mythen, boeken geven er veelal samenvattingen van, maar weinigen kennen de mythen zelf. Studenten van de Hogeschool voor Drama vertellen ze helemaal in 'Mythen van de oorsprong'; te zien en te horen op 27 maart, van 11.45 tot 12.45 uur in de Blauwe Zaal in het auditorium.

AGENDA

AOR

Vrijdag 22 maart

Joined Experience speelt in de benedenbar.

Zondag 24 maart

Film: 'French Kiss', in de bovenbar.

Maandag 25 maart

Film: 'City of the lost children' draait in de benedenbar; van Jeunet en Caro, maker van 'Delicatessen'.

Woensdag 27 maart

Optreden van Red Moon, bovenbar.

Studium Generale

Donderdag 21 maart

Hig- en Low budgetfilms: 'Zusje' met Kim van Kooten en Roelant Fernhout; 20.00 uur, Blauwe Zaal, auditorium.

Maandag 25 maart

Zie pagina 2 voor SG-Aktueel

Dinsdag 26 maart

Avondserie Filosofie: Patricia de Martelaere (hoogleraar filosofie in Leuven en Tilburg) over 'Wat is waarheid? Wetenschap zonder waarheid'. 19.30 -21.30 uur, Blauwe Zaal, auditorium.

Dubbellezing van (VPRO)vormgever Max Kisman: van 11.30 - 12.30 over zijn grafisch werk; van 12.45 - 13.30 over animaties. Ook elders in Cursor.

Woensdag 27 maart

Studenten van de Hogeschool voor Drama vertellen 'Mythen van de oorsprong', va. 11.45 uur, Blauwe Zaal, auditorium.

Donderdag 28 maart

Is 'Waterworld' de (te) duurste film aller tijden? Kijk om 20.00 uur, Blauwe Zaal, auditorium.

Uit in de stad

Donderdag 21 maart

Jiddische muziek in de serie Mazzeltov in het Muziekcentrum.

Andra Leine/Harijono Roebana/Paul Selwyn Norton met 'Glottisdans', Plaza Futura.

Vrijdag 22 maart

'Dood paard' speelt in de Plaza 'Tasso Cassus Belli' en in 100 jaar film/humor draait 'Abel' van Alex van Warmerdam.

Concert van Blonde Redhead in De Effenaar.

Zaterdag 23 maart

Interland Pop in het Muziekcentrum, onder andere met Arno, Gorefest, Osdorp Posse en Hallo Venray. Zie ook Cursor 26.

Het Albi-collectief speelt 'Ramona (inexplorade); Plaza Futura.

In het Klein brengt het Makadam Theater het stuk 'Hij bevalt niet'.

De Solarias's spelen in het Wieganthuis 'Een avond vol teleurstellingen'.

Zondag 24 maart

Mrs. Einstein' zingt hun nieuwe programma 'Op verzoek' in de Stadsschouwburg.

Power-Flower-Blueszanger/gitarist Rev Brown bij De Effenaar.

Tweede voorronde van het Nederlands smartlappenfestival in Grand Café Berlage.

Flexable, funk van Brabantse bodem bij Kaffee de Groot.

Maandag 25 maart

In jazzcafé Wilhelmina vanavond: Andy Laster's Hydra; postmoderne jazz naar Ornette Coleman.

100 jaar film/Plaza/'L'année dernière à Marienbad' van Alain Resnais.

Dinsdag 26 maart

Literatuur in De Effenaar: Raamwerk presenteert stand-up poet Willem Woelwater.

Vijfgangen Studentendiner bij de Oude St. Joris.

Louisiana Radio (bayou, polka en two steps) treedt op bij de Vooruitgang.

Woensdag 27 maart

Try outs van 'Caligula' van Het Zuidelijk Toneel; voor korting zie elders op deze pagina.

SF-film in De Effenaar: Death Machine' (1993) van Stephan Norrington over een gigantische moordrobot tegen eco-terroristen.

Tentoonstellingen

Tot 11 april

'Rue des Amis' van Pjotr Müller over een imaginaire werkelijkheid; hal HG.

Schilderwerk van Geertje Verheijden en keramiek van Judith Donders op vloer 4, KSA-ruimte en bibliotheek, HG.

Cultuur

Louisiana Radio, king of the bayou

Een van de eerste bands die zich op het pad van de oude, in Amerika geïmporteerde muziek (cajun, zydeco, bayou) stortte voor de grote hype begon, was Louisiana Radio. De band ontstond uit de swampy sessions van het Utrechtse café-restaurant Mad Mick & Big Mamou. Louisiana Radio speelt een breed scala aan muziek die de Franse immigranten meenamen naar Amerika: polka's, two steps, ballads, die opgenomen werden in de New Orleans-muziek. Inmiddels heeft de band drie cd's gemaakt en de eerste 'Playwolf' was goed genoeg voor een optreden op het North Sea Jazz Festival en Swing Wespelaar (België). Inmiddels zijn er vier cd's gemaakt, waaronder een live-cd en een verzamelaar. Op 26 maart speelt Louisiana Radio gratis bij De Vooruitgang.

Interne vacature

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

De vakgroep Fysische Aspecten van de Gebouwde Omgeving (FAGO) en TNO Bouw Rijswijk zijn op zoek naar een

Assistent in opleiding

V38338

Algemeen

In de vakgroep FAGO werken diverse disciplines (bouwkundigen, fysici, werktuigbouwkundigen en chemici) samen aan de interacties tussen materiaal, gebouw, installatie en omgeving. De sectie Materiaalkunde van TNO Bouw richt zich onder meer op duurzaamheid van bouw- en afwerkmaterialen, vanuit een fysische en chemische achtergrond. De biodegradatie van materialen vormt een nieuw werkterrein van deze sectie.
De vakgroep FAGO participeert in de onderzoekschool Bouw. Hierin werken de faculteiten Bouwkunde van de TUE, Civiele Techniek van de TU Delft en Technische Bedrijfskunde van de Universiteit Twente samen. Ook TNO Bouw doet aan deze samenwerking mee. Kennis- en technologie-ontwikkeling van materialen is een speerpunt binnen deze samenwerking.
De zorg voor ons milieu is in toenemende mate van belang in de keuze en ontwikkeling van materialen. In dit verband worden waterafdunbare verfsystemen als alternatief voor de conventionele, oplosmiddel-houdende systemen meer en meer toegepast en gepromoot. De milieubelasting door oplosmiddelen wordt daarmee gereduceerd, maar tegelijkertijd rijzen er vragen omtrent de duurzaamheid van de verffilm. Zo blijken dergelijke verven in principe gevoeliger te zijn voor microbiele aantasting. Om de weerstand van de verffilm tegen microbiele aanvallen te verhogen, worden veelal toxische stoffen, biociden, opgenomen in de verfformulering. Werkzaamheid van dergelijke stoffen vereist dat ze enigszins oplosbaar zijn. Zij logen derhalve uit en zijn dus ook tijdelijk effectief. Normaliter beperkt het effect zich onder vochtige omstandigheden tot een à twee jaar. Toevoeging van deze biociden is bezwaarlijk in het licht van de milieuzorg. Bovendien is het gebruik ervan kostbaar en kan het consequenties hebben voor de arbeidsomstandigheden.

Taken

Vocht speelt een essentiële rol in verschijnselen van biodegradatie. Het vermogen van materialen om vocht op te nemen en vast te houden, en daarmee perioden van droogte voor micro-organismen te overbruggen, bepaald in hoge mate het risico van biodegradatie.
U concentreert zich op beschrijving van de vochthuishouding van de verffilm in interactie met het daaronder gelegen materiaal. U onderzoekt de mogelijkheden om de bufferwerking van dit systeem te verkleinen. Optimalisatie van de verfformulering (modificatie vulstoffen, wijziging aandeel pigment volume, oppervlakte-actieve stoffen) vormt hierin een zwaartepunt. Het werk heeft een overwegend experimenteel karakter. U maakt daarbij gebruik van nieuwe hoogwaardige meettechnieken, zoals Nuclear Magnetic Resonance ten behoeve van studie van het vochttransport in het materiaal.
Het onderzoek maakt deel uit van een project gericht op de ontwikkeling van een duurzaam en milieuvriendelijker alternatief voor de toepassing van film-biociden. Het daarbij noodzakelijke microbiologisch onderzoek wordt door andere betrokken partijen uitgevoerd. U wordt ondersteund door TNO te Delft, en werkt samen met de faculteiten Technische Natuurkunde en Scheikundige Technologie van de TUE en met het Centraal Bureau voor Schimmelcultures te Baarn, een academisch instituut met mondiale bekendheid op het gebied van schimmels en gisten. Uw werkzaamheden vormen de spil in deze multidisciplinaire samenwerking. De resultaten van uw onderzoek legt u vast in een proefschrift.

Gevraagd

Een voltooide academische opleiding (fysische) chemie of technische natuurkunde, materiaalkunde, of een gelijkwaardige opleiding. Kandidaten die binnenkort afstuderen komen eveneens in aanmerking.

Aanstelling

Aanstelling vindt plaats in tijdelijke dienst van de TUE voor een periode van maximaal vier jaar. Na ongeveer één jaar vindt een evaluatie plaats.

Salaris

Het salaris bedraagt fl. 2114,- bruto per maand in het eerste jaar, oplopend tot fl. 3775,- bruto in het vierde jaar (salarispeil 1 april 1996).

Inlichtingen

Betreffende de functie: prof.ir. E. Bancken, tst. 2437, vakgroep FAGO, of tel. 071-3082414, Akzo Nobel, of bij dr.ir. O. Adan, tel. 015-2842084, TNO. Overige informatie: A. van Elten, personeelsadviseur, tst 3930.

Hoe te reageren

Schriftelijke sollicitaties binnen twee weken na publicatie te richten aan de directeur beheer van de faculteit Bouwkunde, onder vermelding van vacaturenummer V38338.

Systeemtheorie houdt zich bezig met dynamische systemen, zoals mechanische systemen, elektrische systemen, chemische processen, economische systemen etc. In de systeemtheorie besteedt men aandacht aan het feit dat systemen gewoonlijk ingangen en uitgangen hebben. De ingangsvariabelen (of besturingen), die ook tijdafhankelijk kunnen zijn, beïnvloeden de beweging van het systeem, zoals de kracht in een mechanisch systeem of de temperatuur in een chemisch proces. De vraag is wat je met die stuurmogelijkheden kunt bereiken en hoe je deze zo kunt gebruiken dat het systeem zich op de gewenste manier gedraagt.
De keuze van de uitgangsvariabelen geeft aan dat men niet alle toestandsvariabelen kan meten of waarnemen, of dat ze niet alle van belang zijn. Vaak is het verkrijgen van de vergelijkingen een belangrijk probleem. In een betrekkelijk eenvoudig systeem kan men de vergelijkingen uit de wetten van de desbetreffende discipline proberen te halen. Bij meer complexe systemen maakt men gebruik van zogenaamde identificatie methoden, waarbij het systeem wordt geïdentificeerd met behulp van metingen, waarnemingen of experimenten. In de voordracht worden deze aspecten nader bekeken en toegelicht.

D-colloquium Informatica

Het onderwerp van dit colloquium op woensdag 27 maart, in HG 6.09 is: Modelleren en Specificeren van Informatiesystemen. Sprekers: prof.dr. K. van Hee en dr.ir. W. van der Aalst.

STAN ACKERMANS INSTITUUT

Eindcolloquium

* Korte onderzoekersopleiding Technische Natuurkunde
- ir. E.W.M. Ruigrok ('Heterojunctie zonnecellen met verhoogde openklemspanning') dinsdag 26 maart, 14.00 uur, N-laag Na 2.29.

Samenvatting:
Met een zonnecelrendement van 25 procent is de III-V halfgeleider Gallium Arseen (GaAs) wereldrecordhouder. Wanneer we het GaAs in het intrinsieke gebied vervangen door AlGaAs - dat een grotere bandafstand heeft- blijkt dat de openklemspanning toeneemt, terwijl de kortsluitstroom nauwelijks afneemt. Hierdoor is het mogelijk om een hoger rendement te bereiken.

De gouden helix

Al zolang er sprake is van levende wezens, bestaat DNA. Toch wist Francis Crick samen met James Watson de vorm van dit genetische materiaal pas in 1953 te ontrafelen: twee ineengevlochten helixen (3d-spiralen). Deze Engelsman raakte zo gefascineerd door de ingewikkelde structuur dat hij zijn huis naar dit ingewikkelde molecuul noemde: de gouden helix.
DNA is een chemische brief, waarop de genetische code van mens of dier geschreven staat. Dit zeer lange bericht maakt slechts gebruik van vier letters: de scheikundige stoffen adenine, thymine, guanine en cytosine. Op de juiste manier versleuteld kunnen deze vier tekens precies beschrijven hoe alle levende wezens eruit komen te zien.
Francis Crick schetst in zijn boek *Geniaal Gekkenwerk* de periode tussen begin jaren vijftig tot eind jaren zestig. Grofweg de tijd vanaf de ontdekking van de DNA-dubbelhelix tot het moment dat de mist rond de genetische code optrok. Een hectische tijd voor de moleculaire biologie. En een roerder in de soep was Crick, die daarvoor samen met collega James Watson de Nobelprijs kreeg.
Echt toeval kun je de ontdekking niet noemen, maar doelgericht hebben de heren niet echt gezocht, blijkt uit het boek. 'Jim en ik werkten officieel helemaal niet aan DNA. Ik probeerde een proefschrift te schrijven over röntgendiffractie van polypeptiden en eiwitten, terwijl Jim naar Cambridge was gekomen om te helpen bij het kristalliseren van myoglobine'. Maar eenmaal in de zelfde kamer werkend, konden ze naar hartelust filosoferen over de mysteries rond de structuur van wat dus later een dubbele helix bleek te zijn. Dat deden zij zonder al te veel hulp te krijgen van de handboeken of de bevindingen van collega-onderzoekers, wat ook duidelijk in het boek naar voren komt. 'Omdat ik geloof dat weinig mensen zich realiseren wat een fiasco al dat theoretische werk aan de genetische code is gebleken, ben ik in hoofdzaak dieper ingegaan op de wisselvalligheden van de theoretische benadering.'
Geniaal Gekkenwerk biedt een uitgebreid verslag van Crick's ontdekkingen. Hoewel Crick belooft van niet, behandelt hij toch heel wat theorie. De lezer krijgt namelijk een behoorlijke portie moleculaire biologie en genetica over zich heen gespoeld. Maar vooral een uitgebreid verslag hoe het er rond zo'n onderzoek aan toe gaat. Een hele rits Nobelprijswinnaars, vriendschap en vijandige reacties en de nodige hoeveelheid toevallige ontdekkingen. Crick beschrijft ook de commotie die hem overvalt als de media op zijn wetenschappelijk levensverhaal duiken. Televisieprodukties en films kwamen uit, er bestonden zelfs plannen om een musical op de planken te zetten.

Geniaal Gekkenwerk, een persoonlijke visie op wetenschappelijke ontdekkingen
vertaald van : What mad pursuit. A personal view of scientific discovery.
door: Francis Crick
187 pag, appendices en register
uitgeverij Aramith, Bloemendaal, 1989
isbn 90 6834 053 0
de Slegte, fl. 9,95

In de rubriek Ramsj beschrijft Maurice Schaeken regelmatig welke interessante wetenschapsboeken in ongenade vielen, en die dus voor een sterk gereduceerde prijs te verkrijgen zijn.

Boekbespreking

Op zoek naar oneindigheid: waar liggen de grenzen van dit universum?

De wereld van de sub-atomaire deeltjes lijkt net een sprookjesbos. De vreemdste deeltjes zwerven er rond. Neem bijvoorbeeld het geheimzinnige neutrino: geen lading, geen massa, toch een naam. Ook de wereld van de grote lengtes kent de nodige mysteries: zwarte gaten, materie die er wel moet zijn, maar niet vindbaar. Over deze wereld van het hele kleine en het hele grote verscheen een glossy populair-wetenschappelijk boek: *Het (on)begrensde universum*.

door Maurice Schaeken

De mens heeft van de evolutie een stel geëigende zintuigen meegekregen. Deze helpen hem uitstekend om zich een weg te banen door de vertrouwde wereld. Maar daarbuiten blijft het behelpen. De wetenschap liep al snel tegen deze beperkende factor aan. Zien is geloven, klonk het vroeger. En daar lag het probleem. Want er bestaat een ondergrens wat je met je ogen nog kan waarnemen. Een stuk ijzer zien, dat valt nog mee, maar de bouwstenen ervan? In dat geval moet je iets anders verzinnen.
De Griekse filosofen probeerden bijvoorbeeld te beredeneren waaruit de materie is opgebouwd. Ene Thales kwam 600 voor Christus met het concept 'oermaterie': de elementaire bouwsteen van alle substanties. Vanwege het belang van voldoende vocht voor de natuur nam hij aan dat alles uit water bestond. Dit concept van oermaterie werd door latere filosofen onder handen genomen en verder gekneed. Empedocles poneerde een eeuw later de stelling dat er vier basisstoffen bestonden: naast water ook nog vuur, aarde en lucht.
Demokritos kwam voor het eerst met een 'moderner' lijkende verklaring. Hij brak met de gedachte dat alle materie continu was. Hij meende dat na een bepaald aantal delingen de materie zich niet verder liet splitsen. Deze ondeelbare en onzichtbare deeltjes noemde hij 'atomen', wat in het Grieks zoveel als onsnijdbaar betekende.

Onderzoek naar het microscopische: een deeltjesversneller.

Klap op klap

Het gebrek aan overzicht speelde ook het onderzoek naar het hele grote, de kosmologie, parten. Met het blote oog konden alleen de helderste hemellichamen waargenomen worden. De voortschrijding van de wetenschap (telescoop, radio-astronomie) heeft de kosmologie klap op klap toegebracht.
Van het oorspronkelijke denkbeeld: de aarde als middelpunt waaromheen alles draait, bleef weinig over. Eerst moest de aarde haar middelpunt van het zonnestelsel opgeven ten koste van de zon. Later bleek bovendien dat dit stelsel niet zo heel bijzonder was, maar zomaar ergens in de Melkweg rondhing. Tot overmaat van ramp bleek deze Melkweg ook maar één van de velen te zijn. De aarde degradeerde van de spil van het heelal tot een onbeduidend planeetje, op een onbeduidende plek.
Het (on)begrensde universum voert de lezer op ontdekkingstocht van vele eeuwen wetenschappers. Het boek concentreert zich daarbij op het onderzoek naar het hele kleine en het hele grote. En beschrijft aldus het aftasten en het verleggen van de grenzen van de wereld die wij kennen.

Misverstand

De stroom van nieuwe ontdekkingen die de grenzen telkens een stukje opschuiven, doet vermoeden dat ons universum onbegrensd is. Er zou steeds een kleiner deeltje gevonden kunnen worden, of steeds verder van ons verwijderde sterrenstelsels. Dit berust echter op een misverstand, laat de wereldberoemde natuurkundige Stephen Hawking in het voorwoord weten. Zowel aan de 'onderkant' als aan de 'bovenkant' staat een grote stevige muur, waar we niet overheen kunnen kijken.
De bovengrens hangt samen met de lichtsnelheid. Aangezien het heelal volgens de meeste schattingen zo ongeveer 15 miljard jaar bestaat, kunnen we geen voorwerpen zien die verder weg liggen dan 15 miljard lichtjaar (ongeveer $1{,}5 \cdot 10^{+27}$m). Het licht heeft simpelweg nog niet voldoende tijd gehad om ons te bereiken. Dit wil niet zeggen dat het heelal niet groter kan zijn, maar we kunnen nu eenmaal niet verder kijken dan deze horizon.
Ook aan de onderkant bestaat een punt waar de wetenschap niet onderuit kan. Dit heeft te maken met de manier van waarnemen. Microscopen kunnen dingen zichtbaar maken die het blote oog niet kan zien. Echter, tot op zekere hoogte. Namelijk met licht kunnen we alleen dingen waarnemen die groter zijn dan de golflengte van het licht. Om nog dieper in de materie te duiken, moeten we iets met een kortere golflengte gebruiken. De Duitse natuurkundige Max Planck ontdekte dat dit dus straling met een hogere energie betekent. Vandaar de ontwikkeling van elektronenmicroscopen en cyclotrons. Er is echter één beperking. Deeltjes met een kortere golflengte als de zogenaamde Planck-lengte (order grootte: 10^{-34}) bezitten zoveel energie dat ze een zwart gat vormen en erin vallen, meldt het boek. Er valt dus geen verdere informatie te halen.

Onderzoek naar het macroscopische: de Hubbele telescoop.

Planck-lengte

Onderzoekers hoeven nog niet te zweten dat het eind van onderzoek in zicht is: we zijn nog zeer ver van de grenzen verwijderd. Maar het feit ligt op tafel; het heelal kan onbegrensd zijn, doch wij kunnen dat niet te weten komen. De wetenschap kan slechts onderzoek doen in het gebied tussen de ondergrens: een Planck-lengte en de bovengrens (ongeveer 10^{60} Plancklengtes). Vandaar de titel *Het (on)begrensde universum*.
De mensheid begon met haar onderzoek in haar eigen waarnemingswereld, die ongeveer in het midden tussen de boven- en ondergrens ligt. Het boek doet verslag van haar speurtocht naar het grote en het kleine. Niet alleen exotische sub-atomaire deeltjes als de quark-familie en de leptonen passeren de revue, maar ook kosmische verschijnsels als quasars en zwarte gaten.
Het boek heeft de vorm gekregen van een reeks tijdschriftartikelen. Dit maakt het, mede dankzij de prettig ogende illustraties, uitnodigend om door te lezen. De lezer die op een luchtige manier kennis wil maken met het grote en het kleine, kan in dit populair-wetenschappelijke boek terecht voor een eerste verkenning.

Het (on)begrensde universum
oorspronkelijke titel: The search for infinity (1994); Gordon Fraser, Egil Lillestøl, Inge Sellevål; 144 pag, incl register; Kosmos-Z&K Uitgevers BV, Utrecht, 1995;
isbn 90 215 2692 1; fl. 59,90

Huur moet meer in overeenkomst komen met kwaliteit kamer

'Het is eerder verteld dan uitgevoerd', zegt Toon van Merode, directeur van de Stichting Studenten Huisvesting Eindhoven (SSHE). Hij heeft net uitgelegd op welke punten de regelgeving weer is gewijzigd in verband met de komende huurverhoging en wat voor een rompslomp dat met zich meebrengt.
Alle huren zijn geïndividualiseerd, met als gevolg dat sommigen geen huurverhoging krijgen en anderen wel, en dat die kan oplopen tot 6,5 procent.

door Gerard Verhoogt

Tot het vorig huurjaar was er een vaste, verplichte huurverhoging die studentenhuisvesting van het ministerie door moest voeren. Vanaf '95-'96 stelt de minister alleen een minimale en een maximale huurverhoging per eenheid vast. Daarnaast heeft de SSHE zijn meerjarenraming, waaruit blijkt wat nodig is om de continuïteit te waarborgen. Hieruit vloeit een noodzakelijk percentage huurverhoging voort. De nieuwe huurverhoging is het resultaat van deze drie randvoorwaarden.
De huurprijs die de SSHE tot nu toe berekende stond echter niet in verhouding tot de kwaliteit van een kamer. De toenmalige subsidies ten tijde van de bouw of verbouwing bepaalden in sterke mate de hoogte van de huur. Met de nieuwe huursom-benadering kan de SSHE echter wel differentiëren per eenheid en de prijs en kwaliteit koppelen aan de hand van de richtlijnen van het officiële puntensysteem. Elke eenheid kreeg een bepaalde puntenscore en alle puntenscores samen vormen het hele woningbezit van de SSHE. Vervolgens werd daaruit een prijs per kwaliteitspunt berekend. Per eenheid wordt het aantal punten vermenigvuldigd met deze puntsprijs. Dat levert de zogenoemde 'streefhuur' op, ofwel de huurprijs die het zouden moeten zijn. Daartegenover staat de feitelijke prijs. Die is de ene keer te hoog, de andere keer te laag.
Aldus wil de SSHE een zo objectief mogelijke huurprijs bepalen op basis van kosten en kwaliteit.

Goedkope eenheid

Voor het huurjaar '96-'97 krijgen alle eenheden die veertig gulden boven de streefhuur zitten een huurverhoging van 4,5 procent op de bestaande huur. Wie tussen de veertig en vijftig gulden zit krijgt een huurverhoging van 3,5 procent en iedereen die boven vijftig gulden zit krijgt geen huurverhoging. Wie in een hele goedkope eenheid woont en 6,5 procent onder de streefhuur zit krijgt evenzoveel procent huurverhoging. Iedereen die tussen de 0 en meer dan 6,5 procent onder de streefhuur, zit krijgt een huurverhoging van 4,5 procent. Met deze methode worden de extremen van zowel de boven- als de onderkant van het huidige huurniveau afgevlakt. Het gemiddelde huurstijgingspercentage over het totale bezit van de SSHE is 4,5 procent. Dit gebeurt omdat de SSHE voor de continuïteit en hun meerjarenraming over totaal 15 jaar een gemiddelde huurstijging van 4,1 procent moet realiseren. Volgens de prognose moet die als volgt verlopen: in 1996 een huurverhoging van 4,5 procent en in de volgende jaren wordt, als de uitgangspunten ongewijzigd blijven, het stijgingspercentage voorzichtig verlaagd. Dat zal elk jaar opnieuw worden bekeken.

Oneens

Nieuw voor alle coöperaties, dus ook voor de SSHE, zijn de procesvereisten. Die zijn van toepassing waar de huurverhoging per 1 juli òf meer dan 2,8 procent bedraagt òf waar de huurverhoging meer dan fl. 14,- is (bij huurprijzen tot fl. 500,-). De SSHE heeft berekend dat de huurverhoging, ook al is die meer dan 2,8 procent, onder die fl. 14,- blijft. Wie dus meer dan fl. 14,- huurverhoging te wachten staat, krijgt daar voor 1 april een vooraankondiging van. Daarin moet de SSHE de verhoging motiveren en aangeven hoe en voor wanneer men kan reageren. De schriftelijke reactie moet uiterlijk 19 april bij de SSHE binnen zijn en de SSHE reageert op haar beurt schriftelijk voor 15 mei. Vervolgens volgt voor 1 juni het definitieve huurvoorstel. Wie het oneens blijft met de huurverhoging kan bij de huurcommissie of de kantonrechter bezwaar aantekenen, tot zes weken na 1 juli. Mocht de SSHE in de aankondiging vergeten om een percentage huurverhoging aan te geven, dan geldt een percentage van 2,8 procent of fl. 14,-; is het te laag aangegeven, dan kan dat niet gecorrigeerd worden en geldt het opgegeven percentage. Elke huurder van de SSHE krijgt dus bij zijn definitieve huurprijsvoorstel (per 1 juli) een specificatie van zijn aantal punten en een berekening van zijn huurprijs.
Wie vragen heeft over de verhogingen en de procedure kan terecht bij twee spreekuren van de SSHE op dinsdag 2 en woensdag 3 april, van 11.00 tot 12.00 uur.

Noot van de redactie:

Bij het ter perse gaan van deze Cursor werd bekend dat de Eerste Kamer de verordening op de procesvereisten niet aangenomen heeft, in tegenstelling tot de Tweede Kamer in een eerder stadium. Het voorstel moet nu terug naar staatssecretaris Tommel. Directeur Toon van Merode, directeur van de SSHE: 'De consequenties van deze afwijzing zijn voor ons nog niet te overzien. Daarom maken we even pas op de plaats en wachten we af hoe het verder gaat.'

Nieuwbouw SSHE: mogelijk ruim 300 eenheden erbij

Inmiddels is de bouwvergunning voor het Fellowtel officieel rond en gaat de SSHE in hoog tempo door met de bouw van nieuwe eenheden. In juli moet het pand aan de Edenstraat verhuurd zijn en verder is er een bouwvergunning voor een pand aan de Boschdijk. Daarnaast heeft de SSHE lokaties aan de Heezerweg en de Stuiverstraat op het oog, waarvan de plannen in een vergevorderd stadium zijn. Samen zijn die goed voor circa 310 nieuwe kamereenheden. De SSHE wil graag haast maken met deze nieuwe eenheden. '1996 is het jaar van het oogsten, na jaren van voorbereiding,' verwoordt Van Merode 'omdat dit het laatste jaar is dat we nog onder het huidige gunstige subsidiesysteem kunnen bouwen.'

Huursubsidieplan gaat voorlopig niet door

De Tweede Kamer is afgelopen maandag niet akkoord gegaan met het nieuwe huursubsidieplan van staatssecretaris Tommel van volkshuisvesting. Tommel is onder andere van plan om personen met een 'onzelfstandige' woning geen huursubsidie meer te geven. Hierdoor zouden duizenden studenten ongeveer honderd gulden meer huur moeten gaan betalen. Ondanks de kritiek is de staatssecretaris voorlopig niet van plan om de maatregel in te trekken.

door Alice van der Plas HOP

Studenten delen vaak de keuken en badkamer met huisgenoten. Huren zij zo'n 'onzelfstandige' woning via een woningbouwcorporatie, dan komen zij in aanmerking voor huursubsidie. Vooral studenten in panden van de stichtingen voor studentenhuisvesting (SSH's) maken hier gebruik van.
Tommel wil de studenten nu geen huursubsidie meer geven. De maatregel maakt deel uit van een bezuinigingsplan, waarmee de staatssecretaris 200 miljoen gulden moet besparen op de individuele huursubsidie (IHS). Volgens studentenvakbond ISO betekent dit voor duizenden studenten een huurverhoging van ongeveer honderd gulden.
Het ministerie van VROM heeft berekend dat het om 2100 personen gaat, waarvan het merendeel student is. Het ISO vindt deze cijfers veel te laag. "Volgens mij gaat het om 1000 tot 1500 mensen per universiteitsstad," zegt Elmar Prinsen van de studentenvakbond. 'In Maastricht alleen al ontvangen 1500 mensen met een onzelfstandige woning huursubsidie.' Prinsen vreest dat het onaantrekkelijk zou worden om via de stichtingen voor studentenhuisvesting een kamer te huren. 'Dit is vaak de enige manier om aan een goede en betaalbare kamer te komen.'
De Tweede Kamer is nog niet akkoord met de plannen van Tommel. De meeste fracties hadden tijdens het debat op 18 maart zware kritiek. De PvdA, CDA, SP en D66 vonden dat er betere manieren waren om te besparen op de individuele huursubsidie en presenteerden hun eigen voorstellen. Maar Tommel is niet van plan om zijn plannen te wijzigen, als er geen goede alternatieven komen. En de plannen van de fracties zijn volgens hem veel te duur. De Tweede Kamer wil nu dat de tegenvoorstellen doorgerekend worden. Over twee weken wordt er opnieuw over gedebatteerd.

Jaar buitenland voor studenten

door Alice van der Plas HOP

Slimme afgestudeerden kunnen nu met een beurs van de regering een jaar aan een 'topinstelling' in het buitenland gaan studeren. Minister Ritzen heeft hiervoor een fonds van een miljoen gulden in het leven geroepen. Het is de bedoeling dat ook bedrijven gaan meebetalen aan het fonds. De minister komt hiermee tegemoet aan een motie van de Tweede Kamer. Bij de bespreking van de prestatiebeurs vonden kamerleden namelijk dat er geld vrij moest komen voor 'getalenteerde' studenten om naar het buitenland te gaan. Deze studenten kunnen zo als ambassadeur voor het Nederlandse hoger onderwijs dienen.
Er worden hoge eisen gesteld aan de studenten die aanspraak willen maken op het geld. Zij moeten binnen de normale cursusduur (vier jaar) zijn afgestudeerd met gemiddeld een 8 of hoger.
'Kortom, de allerbesten,' zegt een woordvoerder van het ministerie van OC en W. Het ministerie verwacht dat ongeveer vijftig studenten per jaar aanspraak maken op het fonds.

Aikido krijgt nieuwe impuls door nieuwe sensei

Ad van Dongen uit Oosterhout verzorgt vanaf maart het aikido in het sportcentrum. Deze sympathieke 49-jarige metselaar heeft zijn aikido ontwikkeld bij verschillende meesters (sensei) in deze discipline. Tien jaar heeft hij in Tokio onderricht gehad van Sugano sensei, achtste dan in aikido (een dan geeft de graad van bekwaamheid aan). Tegenwoordig volgt hij lessen van Tamura sensei, negende dan, als die in Nederland komt. Zelf heeft Van Dongen het niveau van de derde dan bereikt, de hoogste dan in Nederland is de vijfde. Hij is bevoegd om leerlingen te gradueren en zegt daarover: 'Het stimuleert mensen als ze het gevoel hebben dat ze vooruitgaan en als ze dit kunnen tonen met de kleur band die ze dragen.'

door John Buitjes

Aikido vindt zijn oorsprong in Japan en is uit jui-jitsu ontwikkeld door o-sensei Morihei Ueshiba. Eigenlijk is aikido een oude martiale kunst (sport noch gevechtsvorm), maar wel met de elementen daarvan in zich. Wedstrijden kent aikido dan ook niet. Het streeft een hoger doel na: harmonie tussen lichaam en geest toegepast volgens de wetten van de continuteit. Dit is het concept van het natuurlijke ritme, een vrij vloeien van persoonlijke expressie, die niet strijdig is met de natuur. Aangezien deze expressie een oneindig aantal vormen kan aannemen is ook het aantal technieken in aikido oneindig. Het element van zelfverdediging is duidelijk aanwezig, maar vormt niet het voornaamste doel van de training.

Innerlijke rust

Op de vraag wat nu de aantrekkingskracht van aikido is ten opzichte van andere oosterse krijgskunsten, antwoordt Van Dongen: 'Ik hou niet zo van het wedstrijdelement omdat ik per se wil winnen.' Dankzij aikido is hij beter in staat innerlijke rust en beheersing te vinden.
Voor de beoefening van aikido is het belangrijk een aantal basisprincipes aan te leren. Hoofddoel is de bevrijding van mentale en fysieke obstakels. De les wordt dan ook begonnen met concentratie- en ademhalingstechnieken om zo de diepte van het innerlijk te leren kennen. Tweede aspect is het leren vrijmaken van de krachten; losmaken van spieren en gewrichten om de bloedcirculatie in balans te brengen. Lichaam en geest zijn ontspannen en zuiver. Kracht en beweging komen op natuurlijke wijze.
Pas nu kan er begonnen worden met aikido. De bedoeling is dat je in harmonie komt met de beweging van je partner. De bewegingen zijn meestal cirkel- of spiraalvormig, met de nadruk op de extensie van het hele lichaam en sterk gerelateerd aan de bewegingen van het zwaardvechten. Het principe van de cirkel laat zich gelden: tijd komt tot uitdrukking in de bewegingen die een andere snelheid hebben gekregen. Er ontstaat controle. Het laatste basisprincipe: het ogenblik van zelfverwezelijking. Aikido is de kunst van het openstellen van de geest gecombineerd met vaardigheid en techniek. Bij de training leert Van Dongen aan wat de zwakke punten zijn van de partner en het insufficiënt maken van diens bewegingen. Insufficiënt maken is het ombuigen van de slag of stoot van de partner, waardoor deze uit balans wordt gebracht.

T'ai-chi

Ad van Dongen wil de mensen opleiden tot ze het basisniveau in aikido hebben bereikt. Voor de Nationale Commissie Aikido (NCA), dat een onderdeel vormt van de Judo Bond Nederland, kan men dan bewijzen de eerste dan waardig te zijn. Tijdens de trainingen zal geoefend worden zonder wapens, met houten wapens en met meerdere partners tegelijk. Voor de hogere dan moet men het namelijk ongewapend tegen één of meerdere al dan niet gewapende tegenstanders kunnen opnemen.
Al ruim tien jaar geeft Van Dongen les in aikido omdat hij het leuk vind en het anderen goed kan aanleren. Hij heeft een eigen school in Oosterhout, is sportmasseur en geeft ook t'ai-chi-lessen. Dat laatste is werkelijk bijzonder. Een boek over oosterse krijgskunsten beschrijft t'ai-chi als volgt: het lijkt of de arm van staal is, in watten gehuld. Hij is zacht, maar degene die er mee in contact komt voelt de zwaarte ervan. Als de tegenstander gepakt wordt is de greep zacht en licht, maar toch kan hij zich er niet uit losmaken. Al snel doen zijn armen ondraaglijk pijn. Dat is het ware t'ai-chi.

Sensei Ad van Dongen onderricht een van zijn leerlingen.
Foto: Bram Saeys

Populariteit Magic nog steeds groeiende

De populariteit van het spel Magic valt niet meer te ontkennen. Dit adventure-spel mag zich verheugen in een nog immer groeiende schare volgelingen. Zondag vond in de Effenaar één van de drie voorrondes plaats voor het Nederlands Kampioenschap, dat medio april gehouden wordt tijdens de beurs 'Het spellenspektakel' in het beursgebouw in Eindhoven.

In de ban van het spel.
Foto: Bram Saeys

door Rob Kools

Het toernooi van afgelopen zondag was een zogenaamd 'type II toernooi'. In totaal worden er zeven rondes gespeeld. Twee spelers spelen per ronde drie games tegen elkaar. De winnaar van een game krijgt drie punten, de verliezer uiteraard niets; bij een gelijk spel krijgt elke speler een punt. Na elke ronde worden de spelers met hetzelfde aantal punten bij elkaar ingedeeld.
Hoe wordt zo'n game nu precies gespeeld? Voor het spel begint schudt iedere speler zijn kaarten en heeft iedereen nog twintig levenspunten. Dan rapen de spelers om de beurt een kaart van hun deck. De combinatie van de geraapte kaarten bepaalt de actie die de speler kan ondernemen. Het tactisch vernuft zit voor een groot deel in het werk vooraf, zijnde de samenstelling van het deck. Elke kaart heeft een eigen karakter. Er zijn vijf kleuren die een kaart kan hebben. Wit staat voor genezing; groen voor energie; blauw voor vliegende wezens die gevaar tegenhouden; rood voor directe schade en zwart voor de dood. Bovendien heeft elke kaart een andere beschrijving, waardoor elke kaart voor de speler iets anders doet. De samenstelling van het deck bepaalt hoe groot de kans is om die kaart te rapen die je op dat moment nodig hebt. De speler weet niet in welke volgorde zijn kaarten liggen; geluk is een belangrijke factor bij dit spel. Het geluk kan worden afgedwongen door sterke kaarten in je deck op te nemen. Dit is echter aan restricties gebonden, omdat anders het spel nogal snel klaar zou zijn. Er zijn zelfs kaarten die zo sterk zijn dat ze niet meer in het spel gebruikt mogen worden. Wedstrijden waarbij deze restricties gelden worden type II toernooien genoemd.

Wizzards

De wijze waarop het spel georganiseerd is, is een verhaal apart. Magic is internationaal bekend, naar Nederland overgewaaid vanuit de VS en het wordt hier al twee jaar gespeeld. Het dankt zijn populariteit vooral aan de mensen die elke week weer toernooien organiseren. Die mensen hebben er alle baat bij dat het spel floreert, omdat zij degenen zijn die de kaarten verkopen. Het lijkt erop dat de samenstelling van een goed deck veel geld kost, maar dat hoeft niet zo te zijn. Het is wel opmerkelijk dat er ook kaarten verkocht worden waar een prijskaartje van honderd gulden aanhangt.
Er is geen bond die de toernooien centraal coördineert. Het toernooi in de Effenaar werd georganiseerd door een groep die zich de 'Wizzards of the Coast' noemen. Deze groep organiseert ook het Nederlands Kampioenschap in het beursgebouw. Zij onderhouden nauwe contacten met Magic-spelers in de VS. De vier besten van het Nederlands Kampioenschap mogen dan ook meedoen aan het wereldkampioenschap, dat aldaar gehouden zal worden.

Snooker vereist tactisch inzicht en stalen zenuwen

Toen zo'n tien jaar geleden de BBC via het nationale kabelnetwerk ook in de Nederlandse huiskamer te ontvangen was, ontwaakte langzaam maar zeker ook het enthousiasme voor het biljartspel snooker. Veel zendtijd spendeerde de Britse zender aan de koele, strak in het pak zittende vedetten van het groene laken. In korte tijd raakte snooker in onze vaderlandse sportcultuur ingeburgerd. Vooral ook studenten voelden zich tot dit spel aangetrokken: op 27 en 28 maart wordt in Rotterdam het Nederlandse Studenten Kampioenschap Snooker georganiseerd. Eén van de vertegenwoordigers van de TUE is Bram van den Hout, eerstejaars Bouwkunde en maker van de Dutch Snooker Homepage.

door Gino Koenraadt

Van den Hout vertoeft al bijna twee jaar aan de TUE, eerst als informaticus en nu als bouwkundige. Tijdens zijn studie bij Informatica heeft hij zijn Dutch Snooker Homepage opgestart. Inmiddels omvat de internationaal druk bezochte pagina zo'n 35 bladzijden. Vanuit de hoofdpagina kan men vier richtingen inslaan. Er kan gekozen worden voor Dutch Snooker, Eurosnooker, Virtual Snooker en Special Events. De eerste twee afdelingen bevatten de Nederlandse en Europese snookeragenda en toernooiuitslagen. In Virtual Snooker kan, naast een aantal afbeeldingen, een kort filmpje bekeken worden. Special Events bevat een beeld- en tekstverslag van Stephen Hendry's (meervoudig wereldkampioen) fameuze One-Four-Seven (het hoogste puntenaantal dat in één beurt te behalen is -GK) tijdens het WK van 1995 en een verslag van een Pro/Am-toernooi in Duitsland, waarbij Van den Hout speciaal genodigde was.

Potten

In een *frame* (vergelijkbaar met een set in tennis) moet men meer punten zien te behalen dan de tegenstander. Door ballen in de *pockets* te laten verdwijnen, het zogenaamde potten, scoort men punten, mits het de juiste bal is. Mist men of speelt men de verkeerde bal, is het de beurt aan de tegenstander. Zaak is het zo lang mogelijk aan de tafel te blijven. Die tafel kent overigens vrij forse afmetingen; zes bij twaalf voet (om maar eens traditiegetrouw de Britse maten aan te houden). Daarop komen 22 ballen te liggen, waaraan een puntenwaarde is toegekend. De vijftien rode ballen zijn één punt waard, de gele bal is twee punten, de groene drie, en zo telkens één punt meer voor de bruine, de blauwe, de rose tot en met de zwarte bal, die zeven punten waard is. De 22e bal is de witte, de enige bal die met de keu geraakt mag worden. De gekleurde ballen mogen slechts door aanstoting van de witte bal gepot worden. Na de afstoot, waarbij de ballen in een vast patroon liggen, moet eerst een rode bal gepot worden, daarna een anders gekleurde bal, vervolgens weer een rode, enzovoort. De rode ballen blijven in de pocket, gekleurde ballen komen terug op hun vaste plek zolang er nog rode ballen zijn. Als de rode ballen verdwenen zijn, pot men de anders gekleurde ballen in oplopende puntenvolgorde. Hiermee eindigt het frame. De speler met het hoogste puntenaantal wint.

Bij snooker op het hoogste niveau draait alles om tactiek en stalen zenuwen. Een goed snookerspeler heeft twee belangrijke kwaliteiten: het vermogen om vooruit te kijken om volgende spelsituaties te beoordelen, zoals bijvoorbeeld een schaker dat doet, en een ontwikkeld balgevoel, waardoor de ballen naar de gewenste plaatsen rollen. Professionele snookerspelers kunnen vier à vijf stappen vooruitkijken en een bal desgewenst stilleggen op een dubbeltje. Die capaciteiten danken zij aan een flinke dosis talent en een trainingsarbeid van ongeveer acht uur per dag. Daarnaast is het belangrijk om na een misser niets voor je tegenstander te laten liggen. In sommige situaties is het mogelijk om de witte bal achter andere ballen weg te leggen, zodat de tegenstander de bal die hij verplicht is te raken, niet direct kan aanstoten. In dit geval spreekt men van 'snooker'. Mist de tegenstander de bal, dan levert dat de andere speler punten op.

Stalen zenuwen zijn ook onmisbaar. Vaak komt winst of verlies neer op één gemiste bal, waardoor de tegenstander terug in de wedstrijd kan komen. Daarbij komt nog dat sommige partijen over zeer veel frames gespeeld worden en het dus noodzakelijk is om ook de concentratie voortdurend vast te houden.

Geschiedenis

De ontstaansgeschiedenis van snooker ligt in Frankrijk. Daar speelde men in de negentiende eeuw croquet, een spel waarbij op een grasveld met een soort hamer ballen door poortjes geslagen moesten worden. De uitoefening van deze sport in Engeland leverde problemen op door het wisselvallige klimaat. De oplossing werd gevonden in het verplaatsen van het spel van buiten naar binnen. Het grasveld werd een tafel. De tafel kreeg gaten ter vervanging van de poortjes en randen om te voorkomen dat de ballen eraf rolden. De keu werd uitgevonden als vervanger van de hamer. Een nieuwe sport met een nieuwe naam was geboren: *billiards*.

In het beginstadium werd alleen met rode ballen gespeeld, later werden andere kleuren toegevoegd. De tafel werd voorzien van een laken en verschillende andere nieuwigheden werden geïntroduceerd. Ook de naam van de sport werd veranderd. De benaming 'snooker' werd het eerst gebruikt door een Engelse generaal in Brits-Indië, die het als vloekwoord gebruikte wanneer met de witte bal niet in een directe lijn lag met de verplicht te raken bal.

NSK Snooker

Op 27 en 28 maart wordt het NSK Snooker gehouden in Rotterdam. De Rotterdamse studentensnookervereniging 'In the pocket' organiseert het evenement, dat zal plaatsvinden in één van de grootste snookerpaleizen van Nederland: het Quality Snooker Slaakhuys. Het betreft een individueel toernooi waarvoor iedere student(e) zich kan inschrijven. Naast het NSK vindt op dezelfde data ook het snookertoernooi in het kader van de Heineken Studenten Stedencup plaats. De 32 beste spelers van het NSK mogen proberen zoveel mogelijk punten te behalen voor het klassement van hun stad.

Bram van den Hout speelt gemiddeld tien uur per week bij zijn snookervereniging 'La Carambole'. Zijn hoogste brake, het hoogste aantal punten dat hij in één beurt heeft gemaakt, bedraagt 43. We vragen hem hoe hij zijn kansen inschat. 'Het zelfvertrouwen is er, het moet mogelijk zijn om tot de laatste 32 door te stoten', zegt de bouwkunde student zelfverzekerd.

Bram van den Hout, eerstejaars Bouwkunde, zal op 27 en 28 maart zijn zenuwen op de proef stellen tijdens het NSK Snooker. Foto: Jaap van Ekris

Sport

Sport kort

Uitslagen

Thêta tweemaal succesvol

Op 16 en 17 maart werd de Heineken Vierkamp verroeid op de Amstel te Amsterdam. In het zware beginnelingenveld presteerde de Thêta/Vidar-combi goed met een overwinning op de 250m en een derde plaats overall van de negen ploegen in haar klasse. Op de afsluitende 5000m moest echter overallwinnaar Nereus storend optreden door een aanvaring te veroorzaken met deze combi voor de Berlagebrug. Dit werd dan ook afgestraft met twintig strafseconden. Ook de lichte beginnelingen mannen van Thêta presteerden goed door een derde plaats overall in een veld met maar liefst twaalf tegenstanders. Tweemaal grepen ze net naast blik op de individuele afstanden.

De vrouwen beginnelingen vier, in een combi met een schaduw-viertje van Asopos de Vliet, vormden een middenmoot met een achtste plek in het klassement. De mannen van de club-acht waren zaterdag nog succesvol met een overwinning op de 250m en een leidende positie in het klassement. Dit in een zeer sterk bezet veld van 29 ploegen. Zondag moesten ze echter afleggen tegen Spaarne 2 in de 5000m en werden ze tweede overall. Tot slot presteerden de vrouwen club-acht zeer redelijk met een negende positie in het klassement.

Vertigo tiende op NBK

Afgelopen weekend nam Vertigo deel aan het Nederlands Beker Kampioenschap Indoor Ultimate Frisbee. In Arnhem streden 38 teams om de nationale titel. Vertigo behaalde tijdens dit tweedaags toernooi een tiende plaats. Dit toernooi was tevens de afsluiting van het indoorseizoen. In het outdoorseizoen zal Vertigo deelnemen aan de nationale competitie. Mensen die willen kennismaken met ultimate frisbee, kunnen meetrainen op dinsdag van 17.00 tot 18.30 uur en op donderdag van 18.30 tot 20.00 uur. Informatie: Pieter, tel. 2570187.

Slecht weekeinde Pusphaira

De voetballers van Pusphaira hebben een slecht weekeinde achter de rug. Slechts het vierde elftal wist een punt binnen te slepen tegen Eindhoven 6: 2-2. Alle overige elftallen verloren kansloos. Het eerste, dat derde geklasseerd staat, ging met 5-0 ten onder tegen nummer twee Dommelen. De overige uitslagen:

Pusphaira 2 - Best Vooruit 0-4
Pusphaira 3 - Eindhoven 5 1-4
Pusphaira 5 - Tongelre 8 1-6

Winst Tantalus

Tantalus 1 trad thuis aan tegen BC Vlissingen. Helaas een geringe opkomst van publiek, maar de mannen maakten een flitsende start met een goede offence en veel driepunters. De ruststand was dan ook 63-21. De tweede helft liet Tantalus 1 het als zo vaak toch weer afweten, maar kon nog wel met 103-94 winnen. Tantalus 2 reisde naar Maastricht om daar tegen Kimbria te spelen. Ondanks een zeer onsportieve wedstrijd en slechte scheidsrechters wist men de winst mee naar Eindhoven te brengen (60-76). Het derde mannenteam won met 66-50 van het eerste team van EBCG.

Het eerste vrouwenteam van Tantalus speelde afgelopen zaterdag uit tegen Erp. Na in de eerste helft een flinke voorsprong genomen te hebben, werd geswitcht naar zonedefence. Dit ging niet zo goed want de tegenstander wist terug te komen tot 24-23. De tweede helft speelde de Eindhovense vrouwen veel geconcentreerder en wisten uiteindelijk makkelijk te winnen met 40-57. Vrouwen 2 won met 58-30 van Venlo Sports.

Agenda

Tafeltennis

23 mrt Panache Clubkamppioenschappen
24 mrt NSK Indoor, Rotterdam
6 apr SSP toernooi

Snooker

27-28 mrt NSK Snooker, Rotterdam

Squash

4 apr NSK Individueel, Rotterdam

Schuimbekken

‘Wat zie jij er slecht uit’, begroette de altijd eerlijke Snor zijn vaste klant. De Slak zag er dan ook echt beroerd uit. Wallen onder zijn ogen en niet te veel kleur op zijn wangen. ‘Hoi Snor, beetje moe, da’s alles.’ ‘Wat wil je drinken?’, vroeg de tapper. ‘Tja, daar wou ik het eigenlijk even met je over hebben.’ De Slak pakte zijn portemonnee, trok hem wijd open en hield hem ondersteboven. ‘Ik kom net van de flappentap. Maar de pinomaat zei ‘Go away’. Ik mocht nog blij zijn dat ik mijn pasje terugkreeg.’ De Snor knikte begrijpend. ‘Normaal doe ik het niet, dat weet je. Maar je kan hier wel wat krediet krijgen.’ De Slak slikte even. Het was duidelijk dat hij moeite had een vraag te stellen. ‘Kijk, ik moet eigenlijk ook nog eten. Zou ik niet wat geld kunnen lenen? Zeg maar twee geeltjes?’ De Snor zei niks maar haalde het geld uit de kassa en legde het op de bar. Terwijl hij een pilsje voor de arme student tapte, zat de Slak onder de barrand wat op een viltje te kriebelen. Op de onderzetter stond geschreven: Bart, *f* 20,- Sander, *f* 15,- Kees *f* 35,-. Daaronder schreef de Slak snel, in de hoop dat de Snor het niet zag: Snor, *f* 50,-. Op dat moment kwam Bart de stamkroeg binnenlopen. ‘Hé Slakje, makker, je ziet eruit als een wandelend lijk. Beetje te veel gezopen gisteren? Ik krijg trouwens nog twee tientjes van je.’ ‘Nee, ik heb vannacht gewerkt. Pakjes gesjouwd voor van Gend en Loos en ik moest er vanochtend vroeg uit, presentatie voor een vak’, antwoordde de Slak vermoeid. ‘Bart, jongen, ik moet je dat geld nog even schuldig blijven. Ik moet nog wat dingen kopen.’ ‘Ach, ik zit er niet op te wachten’, zei Bart, ‘wil je nog een pilsje?’ De Slak schudde zijn hoofd. De deur van het café draaide open en Kees wandelde naar binnen. ‘Goeie ‘s avonds mannen. Hé Slakkie, ik krijg nog knaken van je!’ ‘Een ander keertje Kees. Ik ga nu naar snackbar de Hoek en dan ga ik voor het eerst in drie dagen warm eten. Ik heb de laatste dagen alleen maar crackers met mayonaise op. Beleg had ik niet meer in huis en ik had maar tien gulden om de week mee door te komen.’ Bart en Kees keken een beetje schuldig voor zich uit, totdat Kees zei: ‘Maar ik heb jou nog nooit over geld horen klagen.’ ‘Nee allicht’, zei de Slak, ‘mijn motto was ook altijd -de bank en ik hebben geld genoeg-, maar daar is vorige week verandering in gekomen. Ik ben bang dat ik weer naar huis moet om te gaan bedelen en daar heb ik zo’n godsgruwelijke hekel aan.’ De Snor was verwoed bezig glazen op te poetsen met een theedoek, iets dat hij normaal nooit deed. Bart en Kees keken elkaar aan. ‘Jongens, veel plezier vanavond. Ik ga wat eten en dan duik ik mijn mandje in.’
Alhoewel het officieel al lente moest zijn, was het buiten op Stratumseind nog venijnig koud. De Slak stopte zijn handen diep in zijn jaszakken. Vol verbazing trok hij zijn rechterhand weer terug. Hoe was dat briefje van honderd daar nou ingekomen?

Rati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursor kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van advertenties

Aangeboden

Speciale aanbiedingen bij het Reduktieburo! Doosje 3M HD-diskettes voor fl. 10,-, 16bits geluidskaart met midi-interface, **SoundBlaster(+pro)**, Windows-compatibel, joystick-poort en CD-ROM interface voor fl. 79,- , 14k4 externe fax-modem voor fl. 135,-.

Je kunt 240 foto’s kwijt in de nieuwe foto-aanbieding van het Reduktieburo. Een leuk 3-delig **mini-fotoalbumsetje** voor slechts fl. 7,45 (zolang de voorraad strekt!).

Ruime werkkamer van **102 vierkante meter** voor minimaal 1 jaar. Heb jij je P en heb je interesse? Bel dan het Reduktieburo en solliciteer op die leuke baan, tel 2440366!

Wasmachine fl. 450,-, kleerkasten fl. 150,- p/s, computerstoelen fl. 30,- p/s, stofzuiger fl. 75,-, etc. Alles 18 maanden oud. Tel. 2853013.

Vouwwagen Paradiso Compact met voortent, koelbox op gas, 12 en 220V, samen voor fl. 1950,-. Tst. 4273, of 831671 (G. Baselmans).

Basgitaar in nieuwstaat, 2 el. fl. 275,-. Muziekboeken met tekst en acc. 35 st. fl. 60,- . Bandrecorder met ingebouwde verst. en sp. fl. 100,-. Tst. 2537.

Pentium 100 processor fl. 300,-; pentium 120 processor fl. 400,-; Conner 1.6 Gb harddisk fl. 375,-; de beste games-CD fl. 50,-. Tel. 2482568 (Pascal).

Harde schijven, **Quantum trailblaizer**, 850 Mb, fl. 290,-, 2,5" 525Mb fl. 350,-. Tel. 2531515 (Marcel).

Bespanapparaat, 6 punts, **snelspanner,** fl. 275,-. Tel. 2531515 (Marcel).

Tenten (nieuw): 3 en 4 pers. lichtgewicht koepelmodellen, evt. met extra bagageruimte fl. 100,-. Plus rugzakken 65 liter, nieuw, lichtgewicht fl. 80,-. Mummy slaapzakken nieuw: fl. 35,-. Tel. 077-3519642.

Tekentafel A0, merk Kuhlmann, verstelling met gewicht in de kolom, dus compact. Tekenmachine heeft stangenmechanisme, fl. 600,- incl. linealen. Tel. 2462252 (Bart).

Gevraagd

Denk je beter te kunnen presenteren dan Hans Kazan? Word dan presentator van de **Academy Award**. Meld je aan bij StIK, HG 0.01, tst. 2785.

Is jouw enthousiasme even groot als onze band? Als je ook nog **trombone** of alt-sax speelt en zin in Bigband Studentproof hebt, bel dan 2462346 (Marco).

Ben jij die **stoere zeiler** (m/v) die weet en kan uitleggen wat windkracht 6 is? Volg dan bij zeilcentrum Allemandsend de catamaran-, zwaardboot- of kielboot-instructeursopleiding. Bel 0514-604080.

Kamers

Vanavond 21 maart van 19.00 tot 21.00 uur **kijkavond**, Gestelsestraat 72, fl. 395,- per maand, 4 x 5m, per 1 april, voor meisje, 5 min. van centrum. Tel. 2527988.

Anders

Op 22 mei wint Ajax de Championsleague. Daarna? De **Eindhovense Kroegentocht**!! Ook op 23 mei. 10 bier + T-shirt fl. 15,-.

Je lust geen bier. Dan ga je op **Eindhovense Kroegentocht** en drink je 10 fris!! + T-shirt = fl. 15,-.

Studenten kunnen tot 31 maart genomineerd worden voor de **Academy Award** 1996! Nomineer ze in de categorieën onderwijs, sport, cultuur, politiek en organisatie! StIK HG 0.01.

Docenten kunnen ook genomineerd worden voor de Academy Award 1996! Nomineer ze voor 31 maart. Formulieren verkrijgbaar bij de stembussen en StIK-kamer, HG 0.01.

Studievereniging **Intermate** organiseert grandioos feest in danscafé Yes, met live muziek: Flexable. Komt allen! Kaartjes verkrijgbaar in het Internaat.

Vermist: **bakfiets**, blauwe bak met witte tekst: ‘Hajraa’. Beloning: fl. 250,-. Bel 2441828 (Hajraa-huis).

Last van **ongewenste intimiteiten**? Neem contact op met een van de vertrouwenspersonen om een oplossing te zoeken. Tst. 4688/4616 (Conny vd Bergh) of tst. 4488/ 2816 (Karin Overdijk).

Volleyballers opgelet! Heb je zin om een keer mee te trainen bij een studentenvolleybalvereniging, bel dan gerust op naar het Hajraa-huis (2441828). Tot ziens!

Studievereniging Intermate organiseert wederom een **liftwedstrijd**: Ljubljana ’96 (Slovenië, 5/4 t/m 12/4). Inschrijven van 14/3 t/m 27/3 op het Internaat, TEMA-gebouw 1.12.

Gestolen: de **Hajraa-bakfiets**. Blauwe balk met witte letters Hajraa, gesignaleerd in de buurt van ‘t Hofke. Zie je hem, bel dan het Hajraa-huis, tel. 2441828.

Zin om te **slaan**? Kom dan sporten bij het honkbal-, softbal- of mixed recreantenteam van THE Studs (of train een keertje mee!). Info? Tel. 2111550 (Dirk-Jan Bax).

Pan-festival. Inschrijven voor 31 maart. ‘Argentijnse Tango’: meisjes genoeg. Jongens, schrijf je in. Ben je een wazig figuur? Leef je uit bij ‘Absurde teksten’.

Speel je gitaar, drum, trombone? De workshop ‘Bigband’ of het ‘**jazzensemble wereldmuziek**’. Oosters subtiel en mystiek, dans de tempeldans in ‘Balinese dans’.

Liefdesverdriet? Stort je hart uit bij de workshop ‘Danstheater ‘**Verloren Liefde**’, of hang de clown uit bij ‘Clownerie’. Middeleeuwen saai? Niet dus. Kom ook naar ‘Madrigalen zingen’.
Driedaagse workshops op het **Pan-festival.** Inschrijven kan tot 31 maart. Bel tst. 4471 of e-mail pan-96@inferno.phys.tue.nl.

Leen een CD! **CD-uitleen** ‘de Discotheek’ in de centrale hal (HG) biedt een keuze uit 2700 titels voor slechts fl. 1,- tot fl. 1,50. Nieuwe titels: Celine Dion - Falling into you, Morphin - Good, Fish - Yang, Sting - Mercury falling, Frank Black - The Cult of Ray, Sonic Youth - Made in U.S.A, Ravers Revolution - Vol II, Living Colour - Pride, Skyclad - The Wayward Sons of...

Interested in Big Bang stellar evolution, Oort’s cloud? **Prof. Stott** gives presentation on ‘Problems in Astronomy’. 26th March, 12.40-13.30 uur, auditorium, zaal 16.

Was **Einstein** wrong? Look at changing worldviews of science and philosofy in lecture by prof. Stott. 26th March, 15.30-17.15 uur, auditorium, zaal 16.

Wil je op een leuke manier je vakantie vieren en nieuwe **vrienden** maken? Ga dan mee op Summer University. Meer info: AEGEE, W&S 3.07, tst. 2916.

Summer Universities van Athene tot Stockholm en van Ankara tot Las Palmas, twee weken lang met 25 andere studenten uit Europa. Info: AEGEE, W&S 3.07, tst. 2916.

Donderdag 28 maart gaat **DirK** weer een gokje wagen. Zin om mee te gaan naar het casino? Bel dan 2457311 (Kathelijne).

DirK gaat 11 en 12 mei weer op **zeilweekend** . Als je er zeker van wilt zijn dat je mee kan, meld je dan nu aan. Tel. 2457311 (Kathelijne).

Toekomstige **bestuursleden** opgelet! Dagelijks contact met zowel bedrijf als student? Dat kan bij Integrand. Ook niet-BDK-ers gezocht. Interesse? Alphacentrum (t.o. Paviljoen), kamer 53, tst. 3395.

Voor middelgroot bedrijf (Eindhoven, 260 werknemers), zoeken wij iemand die zich 5 maanden gaat bezighouden met **functieclassificatie.** Tst. 3395 of Alphacentrum (t.o. Paviljoen), kamer 53.

Interesse om mee te werken aan de ontwikkeling van software applicaties voor de ‘screenphone’, een uitvinding van **Philips**? Duur: 2 maanden, 3 dagen per week. Integrand, tst. 3395.

Wil je eens wat anders als sommen maken of dikke boeken doorploeteren. Dan is een **StIK-cursus** iets voor jou. Waardevol, leerzaam maar vooral ontzettend leuk.

Communicatieve vaardigheden kun je oefenen! Geef je op in de pauzes (tot week 3) op de StIK-kamer, HG 0.01, tst. 2785.

Ook dit lentetrimester geven wij speciaal voor jou de cursussen **Bodylanguage,** Vergadertechnieken, Conflicthantering, Effectief Communiceren en Leidinggeven. Info op de StIK-kamer, HG 0.01.

StIK presenteert in de lente de cursus: **Leidinggeven**. Voor iedereen die leiding geeft en voor iedereen die geleid wordt.

StIK-cursus: voor fl. 50,- mag je al meedoen. Geef je op in de **pauzes** van week 2 en 3 op de StIK-kamer, HG 0.01.

Kopje koffie, stukje cake? **IRCE** houdt ‘open kamer’ op woensdag 27 maart, 11.30-13.30 uur. IRCE-kamer W-hal 1.30.

IRCE, de vereniging voor opvang buitenlandse studenten houdt ‘open kamer’. Woensdag 27 maart, 11.30-13.30 uur, IRCE-kamer, W-hal 1.30.
Buitenlanders, pilsje, goed gesprek en vooral veel lol. Kom bij IRCE, **‘open kamer’** op woensdag 27 maart, 11.30-13.30 uur, W-hal 1.30, IRCE-kamer.

Mensa

MAANDAG 25 MAART

Heldere groentesoep
Uienburger of saucijsje, braadsaus
Gestoofde witte kool met kerrie of tuinboontjes
Gekookte aardappels of aardappelpuree en appelmoes
Fruit of yoghurt met vruchten of
Aardbeienmousse met slag

DINSDAG 26 MAART

Gebonden aspergesoep
Gebakken vis of kuikenboutje
Apart mayonaise of braadsaus
Worteltjes met doperwten of bietjes
Gekookte aardappels of frites
Rauwkostsalade
Fruit of chocolade-vanillevla of
Caramelvla met slag

VEGETARISCH

Gebonden aspergesoep
Vegetarische burger
Apart mayonaise of braadsaus
Worteltjes met doperwten of bietjes
Gekookte aardappels of frites
Rauwkostsalade
Fruit of chocoladevla of
caramelvla met slag

WOENSDAG 27 MAART

Heldere tomaten-selderijsoep
Bakbloedworst met appel, gebakken lever met spek en uien of vogelnestje
Apart braadsaus
Rode kool met appeltjes of spruitjes
Gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit, frambozenvla met slag of
Hopjesvla met slag

VEGETARISCH

Heldere tomaten-selderijsoep
Hachee van tempeh
Rode kool met appeltjes of spruitjes
Gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit, frambozenvla met slag of
Hopjesvla met slag

DONDERDAG 28 MAART

Gebonden kerriesoep
Gebakken vis of slavink, mosterdsaus
Spinazie à la crème of sperzieboontjes
Aardappelpuree of gekookte aardappels en rauwkostsalade
Fruit of chocoladevla met slag of
Roomvla met slag

VEGETARISCH

Gebonden kerriesoep
Omelet met taugé, mosterdsaus
Spinazie à la crème of sperzieboontjes
Aardappelpuree of gekookte aardappels en rauwkostsalade
Fruit of chocoladevla met slag of
Roomvla met slag

VRIJDAG 29 MAART

Heldere minestronesoep
Bami goreng, saté met satésaus, gebakken ei, plakje ham, kroepoek of
Stamppot zuurkool, rookworst, vleessaus
Rauwkostsalade
Fruit of vla met slag

Bekijk 't maar

Als een dief in de nacht

De actiebereidheid onder de Einhovense studenten laat nogal te wensen over. Afgelopen maandag bracht onze Jo een bezoek aan de TUE. En wat schetst de verbazing? Slechts zeven joelende ESVB-ers op de balustrade bij de senaatszaal. Ze hadden het balkon getooid met twee verkreukte spandoeken. Dat moet indruk hebben gemaakt op de minister. Toch nog aardig van Ritzen om even naar ze te zwaaien. Of was er iets anders aan de hand? Paul van Liempd van de ESVB: 'We hoorden pas een kwartier van tevoren dat Ritzen om één uur die zaal uit zou komen. Het was toen te laat om een groot protest te organiseren. We hebben toen maar snel een paar spandoeken uit de kast getrokken. En we hopen dat hij er zich toch iets van aantrekt. Vorige keer dat Ritzen op de TUE was stonden er zeshonderd hogeschoolstudenten. Toen is er een deuk in zijn auto gekomen. Waarschijnlijk is het bezoek daarom dit keer geheim gehouden. Typisch Ritzen. Als een dief in de nacht komt hij en gaat hij.' Tja, tegen zulke geheime bezoekjes kun je ook niet in demonstreren.

Bij het bezoek van Ritzen was slechts een handjevol ESVB-leden aanwezig om te demonstreren

door Jannigje Gerritzen & Willem van Rossum

Onderbroekenlol

De TUE-sportkledinglijn is nu tegen een flinke korting verkrijgbaar. Het bureau In- en Externe Betrekkingen (IEB) had zich danig verkeken op de prijs die de sportkleding bij de introductie verleden jaar moest gaan kosten. De pakken bleken te duur. Dat is niet echt verwonderlijk, want het is een bekend gegeven dat studenten door de minister financieel geheel uitgekleed zijn. De aankondiging in Cursor 24 dat de trainingspakken en ook de overige sportkleding in prijs gehalveerd waren, zorgde voor een run naar het IEB. Daar deden ze het bijna in hun broek van het lachen, want sommige kopers stonden erop om het gewenste sportpakje eerst te passen. Uiteraard zijn er in het Voorlichtingscentrum geen paskhokjes aanwezig. Daar hadden een aantal kopers geen problemen mee en dat zorgde voor een mooie show. De een verschool zich bij het passen achter een kast, de ander trok vlot zijn broek uit en huppelde in zijn onderbroek in het rond. Hilariteit veroorzaakte de student die een oranje boxershort droeg. Maar toppunt van bleuheid was de medewerker die de trainingsbroek over zijn spijkerbroek aantrok. Zonder een spier te vertrekken gaf hij te kennen dat de broek hem *precies* paste. Dat was lachen daar. Met toenemende geestdrift brengt men bij IEB nu de sportkleding aan de man of de vrouw. Misschien is het ook wel een leuk idee om een onderkledinglijn te ontwerpen, dat geeft vast aanleiding tot meer onderbroekenlol.

Cemsto met spoed

Vorige week woensdag was er weer groot alarm op onze universiteit. Drie brandweerwagens scheurden met brandend zwaailicht het terrein op, zodat veel mensen met schrik in de benen even bleven staan. Je hoorde ze denken, 'Gaat ons geliefde auditorium nu weer in vlammen op, of is deze keer het hoofdgebouw aan de beurt?' Niets van dit alles is echter waar. De brandweer was met groot materieel uitgerukt omdat uit een U-buis in het CTD-gebouw ongeveer twee liter kwik was gemorst. Kwik is een behoorlijk giftig metaal, het is niet gezond om het in te ademen en ook contact met de huid wordt sterk ontraden. Maar toch lijken vier brandweerwagens overdreven. Een beetje rekenwerk leert ons dat dit neerkomt op ongeveer een halve liter van de zilverkleurige vloeistof per brandweerauto. Als we even uitgaan van vijf 'ruwe bolsters' per auto, dan was voor elke spuitgast gemiddeld zo'n tien centiliter van het gevaarlijke goedje beschikbaar om zich op uit te leven. Zij deden dit met behulp van chemicaliën-overalls, persluchtmaskers en een speciaal voor dit doel ontworpen stofzuiger, zodat best gesproken kan worden van schoonmaakwerk op hoog niveau. Bij iets dieper graven blijkt echter dat het hier om een standaard procedure gaat. Als onze eigen brandweer een spoedgeval niet binnen enkele minuten onder controle heeft, moet de Eindhovense brandweer gealarmeerd worden. Ook de beveiligingsdienst was uitgerukt. Toch wel een geruststellend idee dat zij zo adequaat reageren.

Muzikale finale
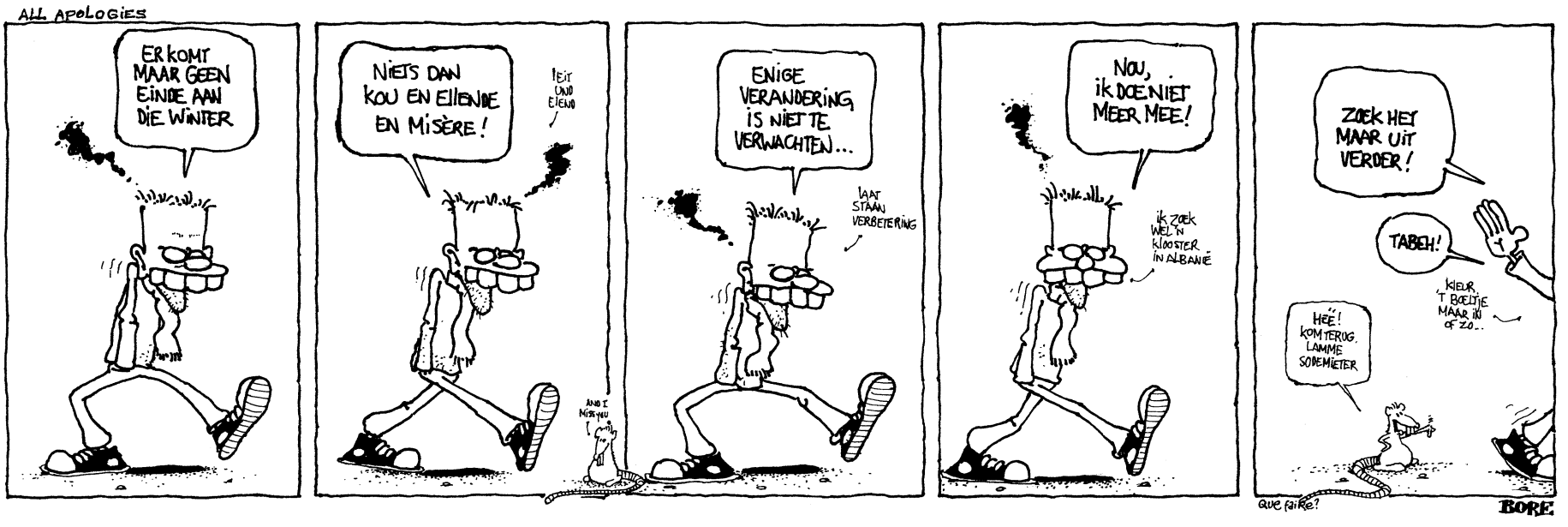
Vorige week is begonnen met het slotakkoord van de wederopbouw van het auditorium. Er wordt nu gewerkt aan het in originele staat terugbrengen van het orgel. Het universitaire instrument is de afgelopen tijd uitgebreid gepoetst en geschrobt om het van roet en vuil te ontdoen en kan nu als nieuw weer opgetrokken worden. Dit is overigens nog een hele klus. Men is tot begin juli bezig met het pijp voor pijp opbouwen van het blaasinstrument. Hierna volgen nog zo'n zes tot zeven weken die nodig zijn voor het ook daadwerkelijk laten klinken van onze trots. Waar dit bij een piano of een gitaar gewoon stemmen heet, spreekt men bij een orgel van het 'intoneren'. Het is de bedoeling dat per 1 september, als officieel het volgende collegejaar weer begint, het geheel weer bespeelbaar is. Een kleine twee jaar na het in rook opgaan van het auditorium zijn dan eindelijk de laatste steigers verdwenen en kunnen de dames van de catering ook weer normaal hun werk doen. En nu maar hopen dat we in het vervolg iets vaker de lieflijke klanken van het orgel door het auditorium zullen horen klinken.